

Proletari din toate țările, uniți-vă!

FLACĂRA

Biblioteca Centrală
Regională
Hunedoara-De

4

În pag. 2-3

Oamenii muncii
propun candidații
**FRONTULUI
DEMOCRAȚIEI
POPULARE**

Anul XIV nr. 4 (504) — 23 ianuarie 1965

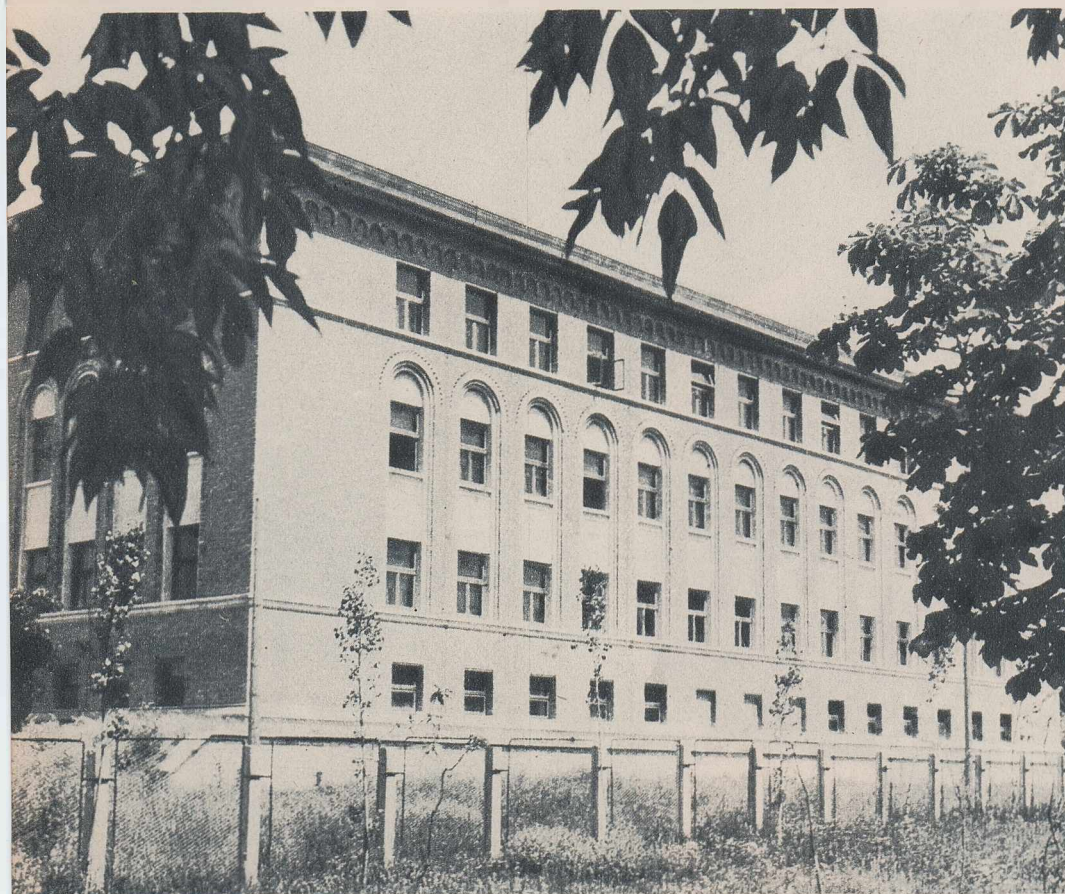
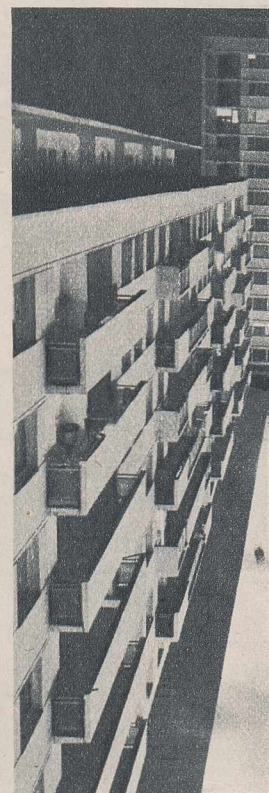
SOCOTELI DE IARNĂ

Un rîu „sub microscop”

Jean Gabin
se destăinuiește...

Oamenii muncii propun

CANDIDAȚII FRONTULUI DEMOCRAȚIEI POPULARE

▲ La uzinele „Grivița roșie” din Capitală a avut loc adunarea de propunere a candidatului Frontului Democrației Populare din circumscripția electorală nr. 1 Grivița roșie în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională. Mii de oameni ai muncii prezenți aici au adoptat în unanimitate, prin puterice aplauze și ovații, textul unei scrisori prin care tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej este rugat să accepte propunerea de a fi candidat al F.D.P. în această circumscripție electorală. În fotografie: un aspect din timpul desfășurării adunării.

▶ Printre realizările regimului democrat popular din circumscripția electorală nr. 2 Iași, unde cu prilejul adunării de propunere a candidatului Frontului Democrației Populare a fost adoptată, în unanimitate, candidatura prof. univ. dr. Ion Creangă, rectorul Universității din Iași, se numără și Institutul de chimie „Petru Poni”.

▶ În circumscripția electorală nr. 19 Sintana, reg. Crișana, oamenii muncii l-au desemnat pe Gheorghe Goina, Erou al Muncii Socialiste, președintele cooperativei agricole de producție „Viața nouă”, să candideze din partea Frontului Democrației Populare, în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională. Gheorghe Goina este binecunoscut pentru neobosită activitate pe care o depune în scopul continuei întăriri economice a cooperativei agricole de producție pe care o conduce. Iată-l în fotografie, interesându-se îndeaproape de bunul mers al activității îngrijitorilor de animale de la Sintana.

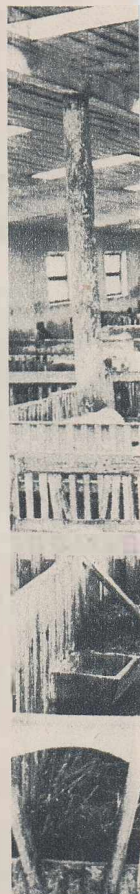

Foto- reportajul ăptămînii

Vineri 15 ianuarie au început în întreaga țară adunările cetățenești în care sînt propuși candidații Frontului Democrației Populare pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională. Într-o atmosferă de puternică însuflețire, participanții la aceste adunări au desemnat drept candidați ai F.D.P. pe conducătorii de partid și de stat, pe numeroși oameni ai muncii — muncitori, țărani, intelectuali — pe cei mai buni fii ai poporului. Adunările prilejuiesc o substanțială trecere în revistă a principalelor realizări obținute în anii puterii populare în toate regiunile țării, în toate circumscripțiile electorale de la orașe și sate.

Cei care au luat cuvîntul exprimă în unanimitate voința fermă a întregului popor de a înfăptui politica de desăvîrșire a construcției socialiste în patria noastră, inițiată și condusă de partid, de a munci cu abnegație pentru înflorirea patriei.

▲ În circumscripția electorală nr. 9 „Ștefan cel Mare”, ca de altfel în majoritatea cartierelor Capitalei, construcțiile de locuințe au schimbat din temelii aspectul orașului. Numeroase blocuri moderne au fost ridicate în ultimii ani pe Șoseaua Ștefan cel Mare, pe Aleea Circului și pe alte artere, însumînd peste 2.400 apartamente. În această circumscripție, oamenii muncii au propus drept candidat al Frontului Democrației Populare pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională pe tovarășul Ion Cîrcei, secretar al Comitetului Orașenesc București al P.M.R.

◀ În raionul „Grivița roșie” s-au ridicat, în perioada care s-a scurs de la ultimele alegeri de deputați în Marea Adunare Națională, numeroase blocuri de locuințe, înfrumusețîndu-se și modernizîndu-se o bună parte din arterele principale ale acestui raion. Noile construcții din Calea Griviței, bulevardul I Mai, Jiului-Scinteia și Jiului-Pajura însumează în prezent peste 9.000 de apartamente, constituind în ansamblul urbanistic al Capitalei adevărate giuvaeruri de sticlă și beton.

► Maistrul Gheorghe Achimescu de la uzinele „Sămănătoarea” din Capitală, în mijlocul cetățenilor care l-au propus candidat al Frontului Democrației Populare în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională în circumscripția electorală nr. 34.

▼ În adunarea oamenilor muncii din circumscripția electorală nr. 26 „8 Martie”-București, a fost propus drept candidat al Frontului Democrației Populare în alegerile pentru Marea Adunare Națională acad. Gheorghe Mihoc, rectorul Universității București, intelectual de prestigiu și neobosit militant pe frontul științei și culturii. Iată-l, în fotografie, în timpul unei discuții în consiliul științific al Universității.

► În comuna Gheorghe Lazăr, reg. București, aflată în raza circumscripției electorale nr. 155, membrii cooperativei agricole de producție au propus pe tovarășul Nicolae Andrei, Erou al Muncii Socialiste, să candideze din partea Frontului Democrației Populare pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională.

memento

TELEVIZIUNE

DUMINICĂ, 24 IANUARIE: Dimineața, transmisie din U.R.S.S. a concertului soliștilor școlii de copii a Filarmonicii din Leningrad
● Măestrul genului scurt: N. Gogol. Sarcasmul grav al marelui scriitor rus va fi prezent prin ecranizarea renumitei nuvele „Nasul” (19.30)
● Comici vestiți ai ecranului. O oră cu Lupino Lane. A se încerca (20.35).

LUNI, 25 IANUARIE: „Politică cu delicatese”. Film după o schiță de I. L. Caragiale. Ridicolul năraurilor politice de odinioară (19.40)
● Transmisie de la Fabrica de confecții și tricotate. București. Atual major al televiziunii: relatarea directă, spontană a vieții. În plus dez-

O pianistă din R.S.F. Iugoslavia — Dumbravka Tomsic — Concertul nr. 2 în do minor de Rahmaninov; mai ascultăm în același program cantata scenică „Carmina Burana” de compozitorul contemporan german Carl Orff, o muzică evocatoare închinată primăverii, veseliei și iubirii (simbătă, 23 I și duminică 24 I la Filarmonica „George Enescu”. Dirijor: Mircea Basarab. Corul Palatului pionierilor condus de Stelian Olaru. Trei soliști: Emilia Petrescu, Constantin Ionescu, Nicolae Gafton).

Pentru iubitorii muzicii lui Johann Sebastian Bach, Helmut Plattner, dă luni 25 I un recital de orgă: pe afiș figurează și numele unor mu-

zicieni ai timpului nostru, Tudor Ciortea și Paul Hindemith (ora 20.00 — sala Radioteleviziunii).

Pe flautistul clujean Dumitru Pop îl întâlnim joi, 28 I în sala Radioteleviziunii: Concertul pentru flaut și orchestră de Anatol Vieru. În același program tânărul pianist Dan Grigore interpretează din Rahmaninov, „Variațiunile pe o temă de Paganini”. Dirijorul Ludovic Baci, orchestra simfonică a Radioteleviziunii (ora 20.00). Seara începe cu Stravinski și sfârșește cu Wagner.

Un bariton italian (absolvent al Facultății de medicină!): Walter Monachesi în turneu prin țară. Luni 25 I la Cluj — Conte de Luna

MUZICĂ

VINERI, 29 IANUARIE: Stele de zăpadă. Emisiune-surpriză de muzică ușoară cu Doina Badea, Grațela Chițu, George Bunea, orchestra Electrecord (21.30).

SIMBĂTĂ, 30 IANUARIE: „Corabia” și „Trisorii” filme de Paul Terry. Debutul pe micul ecran al unei noi serii de desene animate (20.00)
● „L'Éternel retour” (Legenda îndrăgostiților). Faimosul film francez produs în 1943 cu cinci nume prestigioase pe generic: scenariul — Jean Cocteau, regia — Jean Delannoy, muzica — Georges Auric, interpreți — Jean Marais și Madeleine Sologne (20.50).

Jean Cocteau.

● Al. I. Ghilia — *Povestiri*. Volumul adună o serie din povestirile publicate anterior în presă, plus altele noi. O copertă mai expresivă și câteva cuvinte despre acest talentat prozator ar fi fost necesare.

● I. D. Bălan — *Delimitări critice*. Au fost scrise într-un volum cronicile și articolele — judicioase în cea mai mare măsură — publicate de autor în presă (multe din ele, revăzute).

● Colonel V. Anescu — *Efortul economic al poporului român în războiul antihitlerist*. O carte scrisă cu nerv, bine documentată, cu materiale noi, instructivă pentru orice cititor.

● A. E. Baconski — *Cele mai frumoase poezii*. Sînt într-adevăr cele mai frumoase poezii ale acestui talentat poet. Editura ar putea lua cartea ca ghid în alcătuirea colecției.

● *Teatrul francez contemporan*. Piese de Eugen Ionescu, J. Cocteau, Anouilh, Salacrou, J. P. Sartre, Giraudoux, în general cunoscute spectatorilor de teatru de la noi, dar în orice caz relevînd din nou forța expresivă și umanistă a unei părți a teatrului acestei țări.

● Elsa Triolet — *Sufletul*. Un roman bine tradus de Sergiu Dan, cu o remarcabilă prefață de Sorin

CARTEA

Alexandrescu, reducînd în conștiința cititorului scrisul atrăgător al acestei prozatoare fecunde și interesante.

● C. I. Gulian — *Despre cultura spirituală a popoarelor africane*. O amplă și competentă trecere în revistă a culturii și artei acestui continent.

● Cărți propuse pentru „Premiul Lenin” pe 1965 de către diverse reviste literare sovietice: epopea alcătuită din romanele „Via și morș” și „Oamenii nu se nasc soldați” de K. Simonov; romanul lui S. Trifonov „Potolirea setei”; volumul de publicistică al lui A. Krivițki „Nu voi nita niciodată”; culegerea de

versuri „Cartea nouă” de Arkadi Kuleșov; nuvela „Pe rîul Irliș” de S. Zalighin și volumul de reportaje și impresii al lui S. S. Smirnov „Cetatea Brest”.

● Între septembrie 1963 și iulie 1964 — anunță cotidianul parizian „Le Monde” — cele mai mari tiraje în Franța le-au atins romanul „Cînd marea se retrage” (premiul Goncourt) de Armand Lanoux (245.000 exemplare), urmat de „Timpul unui suspin” de Anne Philippe (volum despre Gérard Philippe scris de soția lui) — 225.000 exemplare. Traducțiile cele mai citite au fost: „Festa mobilă” de Hemingway, „Copiii lui Sanchez” de Oscar Luis, „Corabia proștilor” de Catherine Ann Portet.

TITANIC VALS (un nou film românesc în premieră). Melodia tristă a „Titanic Valsului” în lumea unui oraș de provincie dintre cele două războaie mondiale. Reîntîlnire cu lumea comediei triste a lui Tudor Mușatescu pe care filmul lui Paul Călinescu o reînvie cu discreție. Printre interpreții de azi ai vechii comedii: Gr. Vasiliu-Birlic, Silvia Fulda, Kity Gheorghiu-Mușatescu, Mitzura Argezi, Lucian Dinu, Coca Andronescu, Ion Finteșteanu, Mihai Fotino.

MOSCOVA — GENOVA (premieră), film premiat la Festivalul Unional de la Leningrad 1964. O cronică cinematografică despre prima conferință internațională de la Genova, 1922, concepută într-un spirit istoric — sobru și adevărat, autentic.

MIRCEȘTII ÎN PASTEL (în premieră un nou documentar românesc la cinematograful „Patria”). O evo-

care a peisajului Siretului din pastelurile lui Alecsandri.

PE DRUMUL TALIEI. Dintre filmele documentare mai vechi, de văzut neapărat acest excelent scurt metraj al regizorului Mihai Iacob care surprinde viața cotidiană a Institutului de artă teatrală și cinematografică „I. L. Caragiale” în imagini vii, tinerești, pline de poezie.

CU MIINILE PE ORAȘ (Italia) A doua săptămînă pe ecrane, îndrăznețul film-anchetă al regizorului Francesco Rosi, înconunat cu cea mai mare distincție a Festivalului din Veneția, 1963.

Alte recomandări din programul săptămînii (pentru cine n-a văzut încă): filmul lui Francisc Munteanu **LA PATRU PAȘI DE INFINIT**, poeticul film muzical francez **UMBRELELE DIN CHERBOURG**, comedia muzical-coregrafică americană **CINTIND ÎN PLOAIE**,

Sophia Loren în „Lady L”.

HAMLET-ul lui Grigori Kozîncev, ȘAPTE ANI DE CASNICIE cu Marilyn Monroe, **UN NOU GHILGAMES** — pasionant film de idei al studiourilor din R.P. Ungară, **CALABUCH** — comedia amară a spaniolului Berlanga. De revăzut: **ȘEDUSA ȘI ABANDONATĂ**, filmul lui Pietro Germi.

● În Franța se va turna filmul în trei episoade **INTILNIREA**. Realizarea fiecăruia dintre episoade aparține cîte unei șezizoare debutante: scriitoarea Françoise Sagan, Lu Leone (un timp asistentă lui René Clair) și actrița Françoise Prévost.

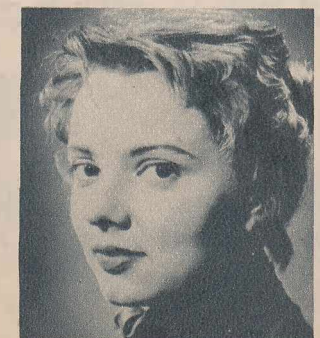
● Ultimul film al Sophiei Loren **MATRIMONIO ALL'ITALIANA** (Căsătorie italiană), după piesa „Filumena Marturano” de Eduardo de Filippo. Regia: Vittorio de Sica. Filmul pe care-l turnează în prezent (al 25-lea): „LADY L”. Partener: David Niven (cunoscut din „Ocolul pămîntului în 80 de zile”).

CINEMA

CONSTRUCTORUL SOLNESS de Ibsen. Una din marile opere ale literaturii dramatice, un poem zguduitor închinat adevărului. Vlad Muger își reafirmă personalitatea regizorală cu un elan amplificat. Distribuția fericit încheagă cuprinde pe Silvia Popovici, Septimiu Sever (în reprezentare), Ștefan Braborescu, artist al poporului, Miluță Lapteș, Maria Țipan, Melania Ursu și George Mstoi (Teatrul Național din Cluj).

ȘEFUL SECTORULUI SUFLETE de Al. Mirodan. Același recital Mirodan-Beligan. O nouă protagonistă: Vasilica Tastaman (Teatrul de Comedie).

PĂDUREA IMPIETRITĂ de R. Sherwood. O dramă interesantă

Silvia Popovici.

prin conflict și țesătura textului dramatic. Căutări regizorale (Geta Vlad), o distribuție inegală, dar un promițător tînar debut: Mariana Mihuş (Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești).

SEARA MELODIILOR — spectacol estradistic. Text, regie și ansamblu lipsite de proeminente artistice. Formație care nu-și găsește propriile coordonate (Teatrul Regional București).

GAITELE de Al. Kirîșescu. Neinspirată formulă scenică — nici dramă, nici comedie, un fel de melodramă — deși textul place de cîteva decenii (Teatrul Muncitoresc C.F.R.-Giulești).

TEATRU

O seară de muzică de operă în tovarășia Artei Florescu. Șapte arii de operă italiană (Verdi, Rossini, Giordano, Catalani, Boito) interpretate de o voce prestantă, strălucitoare, plină de farmec.

O seară de muzică populară cu Ioana Radu. Opt piese folclorice din repertoriul îndrăgitei artiste, interpretate magistral cu o voce învîluitoare, catifelată, timbrată. (EPD-1084.)

O seară de teatru (la domiciliu) avînd la dispoziție discul EXD-1082 și pe Grigore Vasiliu-Birlic. „Bucico” de Caragiale și „Tragedian fără voce” după Cehov recitate, citite sau interpretate (n-are importanță) de cunoscutul artist capătă noi valori.

DISCURII

Socoteli de iarnă

În aceste zile, laolaltă cu întregul nostru popor, oamenii muncii de la sate se pregătesc să-și aleagă reprezentanți demni în organele de stat centrale și locale ale puterii populare.

Ei leagă acest eveniment de necesitatea unor noi străduințe pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor, pentru un nou avânt al agriculturii noastre socialiste.

Iosif Licuță răspunde de bunul mers al creșterii de porci de la cooperativa din Izvoru.

Dacă s-ar întreprinde o anchetă la toate cooperativele agricole de producție din țară ar ieși în evidență un lucru: acolo unde munca a fost temeinic organizată, unde s-au folosit din plin cuceririle științei și ale tehnicii în lucrarea pământului, unde s-a aplicat cu fermitate — în retribuția țărănilor muncitori — principiul co-interesării materiale, rezultatele economice sînt dintre cele mai bune. Aceste rezultate, firește, se răsfrîng în folosul țărănilor înșiși, al cooperativei lor, ca și al statului nostru socialist.

Recent am vizitat două cooperative agricole de producție din două extremități ale țării — Olari (raionul Chișineu-Criș) și Izvoru (raionul Giurgiu). În amîndouă i-am găsit pe contabili în toiul unor operații de adunare și înmulțire. Ei adăugau noi sume la valoarea zilei-muncă, aplicînd în calcularea drepturilor cuvenite membrilor cooperativei, pe baza muncii efectuate, o retribuție suplimentară — cale indicată de multă vreme de partidul nostru ca pîrghie de seamă în creșterea co-interesării materiale, în dezvoltarea intensivă și multilaterală a cooperativei agricole de producție.

Am întrebat:

— De ce la dv. se numără bobocii, adică zilele-muncă, în toiul iernii și nu la sfîrșitul toamnei?

Ni s-a dat același răspuns la ambele cooperative:

— Pentru că în unele ramuri ale agriculturii — zootehnia, bunăoară — anul se

(Continuare în pag. 6)

Doi fruntași în cultivarea porumbului: Marin Dobre (stînga) și Vasile Chican, ambii de la brigada întâi.

O cooperativă agricolă de producție puternică și bogată — cum e cea din Izvoru — folosește în toate sectoarele de activitate metode moderne. În fotografie: creșterea porcilor în flux continuu. Metoda e, prin excelență, rentabilă, igienică și reclamă o forță de muncă redusă.

Socoteli de iarnă

încheie la 31 decembrie. Deci, în agricultură, bobocii se numără și... iarna.

O CHEIE LA ÎNDEMÎNA ORICUI

Cooperativa agricolă de producție din Olari nu e prea mare, dar e bine organizată și condusă. Președintele, Ion Bătrîn, e în fruntea ei de 12 ani. Îl rugăm să comunice cititorilor „Flacării” câteva aspecte privind cointeresarea materială a țăranilor muncitori.

— Înțelepciunea populară spune că scumpul mai mult păgubește. Noi n-am fost scumpi. Dar țin să precizez: nici risipitori n-am fost. Sîntem o cooperativă veche și avem o experiență destul de bună. Ne-am îndeplinit în fiecare an obligațiile față de stat în mod exemplar și am mulțumit tot mai mult și pe membrii cooperativei noastre. Pentru așa ceva trebuie să ai cu ce face față. Noi am socotit, și cred că n-am greșit, că în sporul avuției obștești, în traiul tot mai îndestulat al țăranului, trebuie folosită din plin o cheie: cointeresarea materială. În 1964, noi am cultivat sfeclă de zahăr pe 200 de hectare. Producția medie planificată: 18.000 kg la hectar. Producția medie realizată: 20.400 kg la hectar. Am obținut, deci, cu aproape 500.000 kg sfeclă mai mult decît ne-am propus. Astfel, cei care au depășit producția planificată s-au bucurat de o retribuție suplimentară, în sumă de 375 lei pentru fiecare hectar. Alt exemplu: la roșii ne-am propus să realizăm cîte 60.000 lei per hectar; am realizat 112.000 lei. Și această depășire a avut drept urmare creșterea veniturilor celor ce au muncit în sectorul respectiv.

— Cîte familii lucrează în cooperativa dv.?

— 772.

— Și toate au depășit producțiile planificate?

— Nu, unele care nu se au prea bine cu agrotehnica avansată n-au avut depășiri ca atare n-au primit retribuția suplimentară.

— În 1964 partea bănească — în afara produselor agricole pentru ziua-muncă la cooperativa dv. — a fost de 14 lei. Cît v-ați propus să fie în '65?

— 16 lei, plus 3 kg de grîu, 4 kg porumb, zahăr, orz, furaje etc. O precizare: la toate acestea se va adăuga retribuția suplimentară.

PLANIFICĂRI DATE PESTE CAP

De la Chișineu-Criș, treburile reportericești ne-au dus la Giurgiu. Am vizitat Cooperativa agricolă de producție din Izvoru. Deși e mai nouă, înființată în 1960, cooperativa aceasta a realizat multe lucruri frumoase. Îl invităm și pe președintele ei, Ivănuș Anghel, să ne vorbească despre rezultatele pe care le-au obținut în 1964.

— Foarte frumoase. Dar fiindcă mie îmi plac mai mult cifrele și mai puțin vorbele, am să vă fac un scurt bilanț. La porumb ne-am propus să recoltăm 2.100 kg la ha; am recoltat 3.280 kg. La floarea-soarelui planul de producție prevedea 1.450 kg la ha; am obținut 1.830 kg. La sfeclă de zahăr am stabilit o producție de 15.500 kg la ha; am realizat 26.770. Acestea sînt, desigur, cifre medii pe întregile suprafețe afectate culturilor respective.

— Pe seama cui puneți aceste depășiri substanțiale?

— Pe seama unei minuțioase organizări și a aplicării cu strictețe a tuturor metodelor agrotehnice pe care le cer culturile. În anul 1963 pentru depășirile de producție am dat retribuție suplimentară 180.000 lei.

— În 1964 ce sumă ați distribuit în acest sens?

— Peste 700.000 lei... Vreți să vă notați? Poftim retribuțiile suplimentare: 431.672 lei pentru porumb, 74.524 lei pentru floarea-soarelui, 152.358 lei pentru sfeclă, 32.768 lei pentru legume.

— Aveți cooperatori care nu sînt mulțumiți de retribuția suplimentară?

— Avem. Pe cei de la brigada a șasea. Și ei au depășit producțiile planificate, dar nu în proporția celorlalte cinci brigăzi. Așa că retribuția suplimentară pe care au primit-o ei e mai mică. Dacă vor să cîștige mai mult, e foarte bine. N-au decît să-și facă autocritica prin fapte.

O DINAMICĂ EDIFICATOARE

Cei mai puțin familiarizați cu problemele organizatorice și economice ale cooperativelor agricole de producție sînt ispitiți să creadă că, prin mărirea cointeresării materiale, fondul de bază și averea obștească nu mai sporesc. Părerea e fundamental falsă. O contraargumentăm cu o succintă analiză a dinamicii fondului de bază al celor două cooperative agricole de producție pe care le-am vizitat. Iată cum se prezintă fondul de bază la aceste unități în ultimii patru ani: Olari — 1961: 5.534.463 lei; 1962: 6.974.499 lei; 1963: 7.401.501 lei; 1964: 8.600.000 lei. Izvoru — 1961: 1.398.611 lei;

1962: 3.624.984 lei; 1963: 4.845.000 lei; 1964: 5.500.000 lei. Ascensiunea acestor cifre a avut urmări pozitive asupra întăririi economico-organizatorice a acestor cooperative, asupra creșterii averii obștești și, concomitent, a influențat cu fiece an creșterea nivelului de trai al țăranilor muncitori.

La Olari și la Izvoru, ca și în nenumărate alte sate, dinamica crescîndă a fondului de bază a influențat dinamica creșterii nivelului de trai. În ultimii ani, numeroși țărani din Olari și-au construit case arătoase. Un alt exemplu: cooperativa agricolă din Olari a avut mari datorii la banca de stat. În acest an n-o să mai aibă nici un fel de datorie.

Se mai impun alte explicații? Credem că nu.

TOTUL A PORNIT DE LA COMUNIȘTI

Și la Olari și la Izvoru, problema întăririi economico-organizatorice a cooperativelor de producție a stat, de la început, în atenția organizațiilor de partid. Cei mai înaintați oameni din cooperative — comuniștii — au dat urmare in-

dicăției partidului nostru privind dezvoltarea intensivă și multilaterală a unităților lor. Cointeresarea materială, pentru sensibile sporuri de producție în toate sectoarele, și-a arătat din plin eficiența. Din inițiativa organizațiilor de partid, în aceste cooperative agricole s-a desfășurat o largă și susținută activitate cultural-educativă. Serile de calcul, de întrebări și răspunsuri privind retribuția suplimentară, și mai ales cunoștințele căpătate în cadrul învățămîntului agro-zootehnic de masă, au avut darul să sporească interesul țăranilor pentru efectuarea muncilor agricole în cele mai bune condiții agrotehnice. Încă un fapt semnificativ: și la Olari, și la Izvoru campaniile agricole se termină totdeauna înainte de termenul planificat. Or, se știe că în agricultură avem de-a face nu de puține ori cu capriciile vremii și că, dacă nu ești bun gospodar, acestea îți întorc pe dos planurile. Gospodarul harnic și prevăzător știe însă să le învingă.

George CIUDAN

Fotografii de Aurel MIHAILOPOL

LA INSTITUTUL
DE MECANICĂ
APLICATĂ
„TRAIAN VUIA”

UN RIU SUB MICROSCOP

A izvorît de undeva, de sub povârnișul unui munte. Un fir subțire de apă ce curge repede spre vale, făcându-și drum tot mai larg. Se întîlnește cu alți semeni cu care se însoțește, crescînd în putere, în mărime și în frumusețe. Pe sub cetini, un poet îi iese în cale, îi ascultă susurul și-l transpune în versuri.

Frumusețea apelor îi inspiră nu numai pe poeți; ele solicită și interesul oamenilor de știință și al inginerilor care, fără a le diminua farmecul pitoresc, le transformă în inepuizabile surse de energie.

Rîurile sînt capricioase. Nu e chiar atît de simplu să le stăvilești, să le abați din calea lor, să le pui la lucru. Omul însă le poate supune. Și de acest lucru se ocupă astăzi, în întreaga lume, numeroși oameni de știință. În țara noastră, în ultimii ani, cercetările de hidraulică au luat o mare amploare.

În secția de hidraulică a Institutului de mecanică aplicată „Traian Vuia” al Academiei R. P. Romîne — pe care o conduce acad. Dumitru Dumitrescu, secretar prim al Academiei R. P. Romîne, autor a peste o sută de lucrări originale în domeniul hidraulicii — nuse elaborează nici proiecte de baraje, nici de uzine de apă. Aici se cercetează aspecte poate mai puțin spectaculoase, dar fără de care construcțiile hidraulice ar fi amenințate — ca de o sabie a lui Damocles — de diferitele capricii ale cursurilor de apă. Iată de ce adesea îi poți întîlni

pe cercetătorii de la I.M.A. pe malul unei ape, privind-o și cercetînd-o cu instrumente fine de măsurat, schițînd profilul albiei rîului. Apoi, reveniți în laborator, ei refac, în ciment și cărămidă, o porțiune a cursului apei, reconstituind de fapt aici un fragment de natură.

O PROCESIUNE NEOBIȘNITĂ

Asistăm la un spectacol fericit. Pare că ne aflăm pe vîrfurile unui munte, de unde privim o procesiune cu făclii, care trece undeva, jos, pe un drum cufundat în umbră. Flăcările lunecă ușor, aparent fără nici o ordine. Cercetătorii care le privesc și le fotografiază deslușesc însă în mersul lor o seamă de taine ale cursului de apă. Căci „procesiunea” este formată din mici plute cu lumînări ce alunecă pe oglinda rîului, urmînd curenții acestuia.

Unde va ajunge jetul? Care este presiunea ce-o exercită? Cu ce energie acționează asupra albiei?... Iată numai cîteva din întrebările la care colaboratorii academicienului D. Dumitrescu — inginerul C. Iamandi și matematicianul V. Ionescu (în fotografie) — caută răspunsul în acest „fragment de riu” reprodus în laborator.

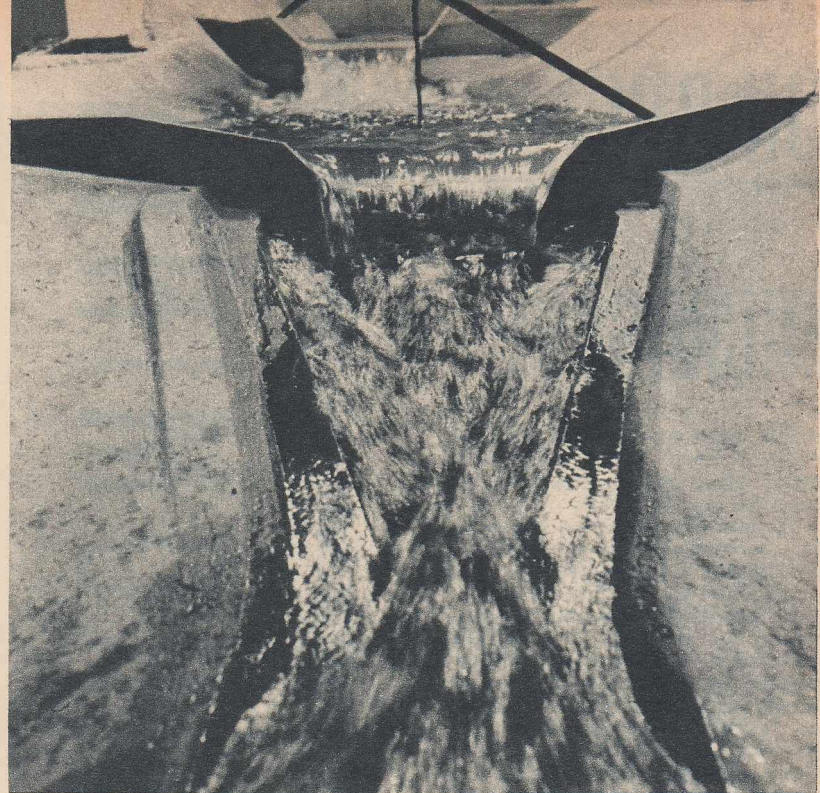

Riu? De fapt, cum am spus, doar o porțiune a unui riu refăcută și pusă „sub microscop”. Ca orice comparație și aceasta suferă: microscopul mărește, dar aici avem de-a face, dimpotrivă, cu un model la scară redusă a albiei unui anumit curs de apă. Oricum însă, așa micșorată cum e, ea ocupă o sală ce ar putea servi drept teren de baschet.

Odată — sînt cîțiva ani de atunci — aici luase ființă o mică parte a Bistriței, mai exact a locului unde s-a înălțat apoi hidrocentrala de la Bicaz. Constructorii solicitaseră un studiu cu privire la profilul deversorului de la baraj, adică a pragului pe care apa trebuia să-l treacă, formînd un fel de cascădă. De profilul deversorului depinde unghiul de cădere al jetului de lichid, presiunea pe care o exercită, energia cu care acționează asupra albiei (deci a solului) și, în consecință, forma

construcției hidrotehnice. Căci ce s-ar întîmpla dacă deversorul ar fi realizat în mod necorespunzător, adică nu ar avea forma șuvoiului de apă ce trece peste el? Sub apă s-ar forma zone de subpresiune. Cu alte cuvinte, s-ar ivi unele goluri unde presiunea ar fi mult mai mică și unde ar apărea un fenomen aproape identic celui de cavitație: lichidul parcă ar începe să „fiarbă”, s-ar produce mici „explozii”, în urma cărora s-ar disloca molecule din materialul construcției. În scurt timp, aceasta s-ar distruge.

Studii privitoare la acest domeniu erau cunoscute în literatura de specialitate de peste hotare, dar se refereau la cazuri foarte generale. Adică, se considera — firește, teoretic — că suprafața râului e infinită atît în aval, cît și în amonte, iar undeva intervenea un deversor. La I.M.A. s-a studiat și generalizat un caz deosebit, arătîndu-se ce se întîmplă dacă su-

Aflat sub „microscopul” cercetătorilor, torentul creat în laborator își dezvăluie multe din tainele sale. S-a constatat, de pildă, că, din cauza vitezei cu care curge, apa se amestecă cu aer, devenind un fel de emulsie. Aerul sporește volumul apei, care nu mai începe astfel în canalul ei... De determinarea gradului de aerare a lichidelor depinde, în parte, rezolvarea problemei regularizării torentelor.

prafața de scurgere este „infinită” în amonte, dar în aval e limitată într-un punct, unde deversorul o face să cadă ca o cascădă. Numai după ce s-au efectuat numeroase încercări, constructorii de la Bicaz au primit răspunsul.

HIDROTEHNICĂ ȘI CERCETARE TEORETICĂ

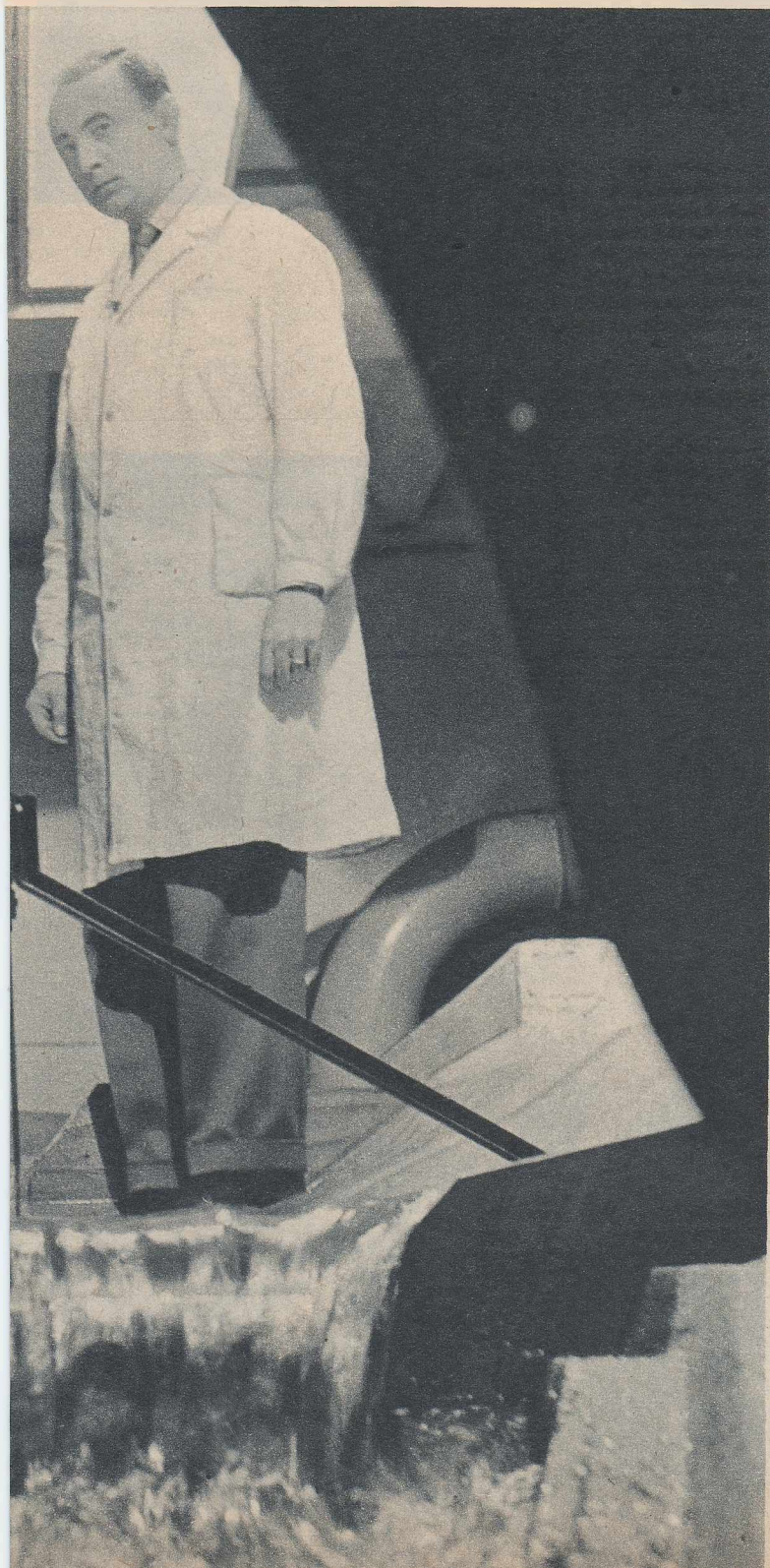
Cercetătorilor li s-au mai adresat și alți hidrotehnicieni. De pildă, cei de la Uzina electrică Dobrești. Era nevoie acolo de un nou dissipator de energie — adică de o instalație care prinde șuvoiul de apă ce vine cu mare energie și-i diminuează forța. Fără un dissipator bine calculat, s-ar distruge patul apei. Studiarea pe machetă a

acestei construcții s-a soldat nu numai cu dissipatorul solicitat, ci și cu primul film științific pe teme de hidraulică realizat la noi în țară.

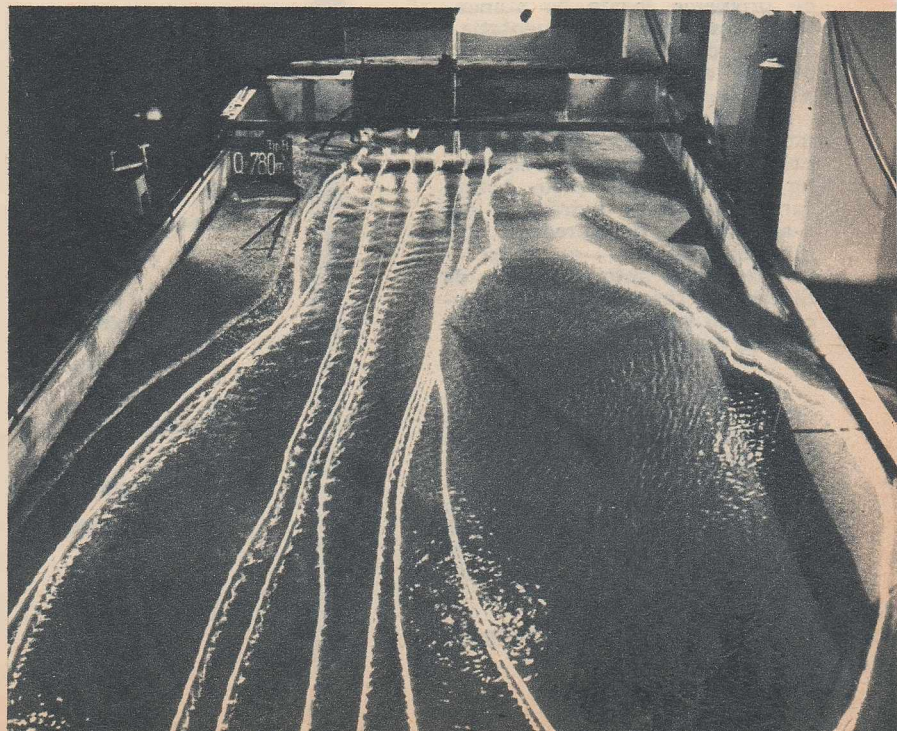
Cînd s-a ridicat combinatul alimentar de la Livezi, s-a constatat că apele râului Prodila veneau adesea mari și ar fi putut pune în pericol diversele instalații industriale. Pusă sub „microscop”, Prodila a fost pînă la urmă domesticită printr-o serie de amenajări.

Același colectiv a contribuit și la proiectarea stației de pompare a Combinatului de îngrășăminte azotoase de la Roznov — stație care alimentează cu apă industrială și potabilă întreaga

Dea **LĂZĂRESCU**
Fotografiile de **F. BRANDRUP**
(Continuare în pag. 10)

Aparatul de fotografiat îndreptat cu obiectivul spre acest „riu” a rămas deschis cîteva minute în șir. Pe peliculă — ca pe un grafic — flăcăruile plutitoare au trasat cu precizie liniile de curent ce se formează. În ele, cercetătorii descifrează particularitățile cursului de apă.

UN RIU SUB MICROSCOP

uzină. Și toate acestea nu sînt decît o parte din roadele studiilor efectuate în secția de hidraulică de la I.M.A.

O dată cu predarea proiectelor, cercetătorii nu se limitează la simpla soluție tehnică. Lucrînd într-un institut de cercetări științifice, una din preocupările lor de bază o constituie cercetarea fundamentală, descoperirea și studierea unor probleme mult mai vaste. Iată de ce adesea modelul mai este păstrat și cercetat încă mult timp, de astă dată cu machete tematice care, pentru moment, n-au aplicații practice. Fenomenele sînt astfel surprinse în formule matematice, ajungîndu-se la concluzii de ordin general.

Pentru valoarea științifică și practică a studiilor realizate, acad. Dumitru Dumitrescu împreună cu doi foști elevi și actuali colaboratori — matematicianul Vasile Ionescu și inginerul Constantin Iamandi — au fost distinși cu Premiul de Stat.

TORENTELE, F.A.O. ȘI ALIMENTAȚIA

Ne oprim în fața unei machete din laborator. Aspectul ei static nu te-ar face să crezi că e de ajuns ca să pornească apa pentru ca în albia de ciment să se formeze torente învolburate. Și totuși așa este. La cererea Ministerului Economiei Forestiere se cercetează torentul Varnița — un afluent al râului Bicaz.

S-au și dat o serie de soluții pentru regularizarea și amenajarea torentelor, pentru a li se micșora astfel „elamul“. Dar lucrurile nu se opresc aici. Unele din rezultatele obținute în cadrul acestor studii sînt prezentate și unei comisii a Organizației pentru alimentație și agricultură (F.A.O.) care se ocupă de probleme legate de alimentație. Torentele și alimentația? Firește, căci aceste cursuri rezezi de apă degradează adesea terenurile agricole.

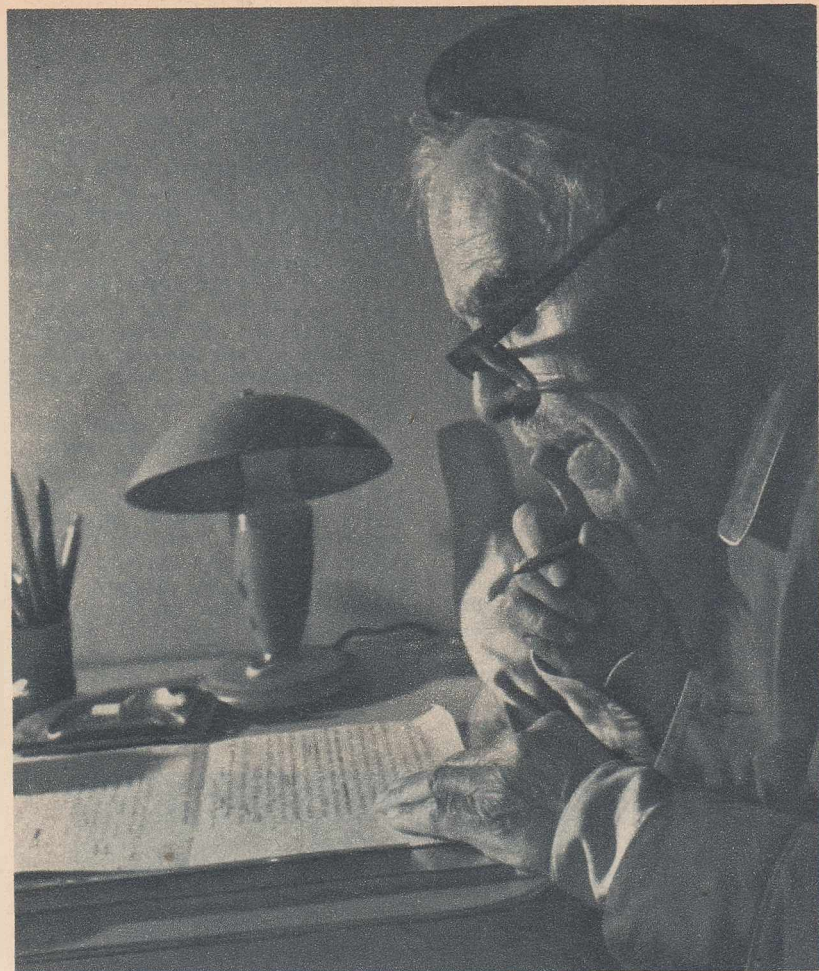
Cercetările amintite, ca și multe altele, au devenit cunoscute și în cercurile oamenilor de știință de peste hotare care se ocupă de hidraulică. Ele s-au bucurat de apreciere și la ultimul congres — al X-lea — al Asociației internaționale de hidraulică, ținut la Londra, precum și cu prilejul altor manifestări de acest fel.

...Un riu a izvorit de undeva, de sub povârnișurile unui munte. Oamenii îl captează, îl pun să lucreze în folosul lor.

La aceasta își aduc contribuția și cercetătorii pe care i-am întîlnit la Institutul de mecanică aplicată al Academiei R. P. Romîne, punînd rîurile „sub microscop“.

Dan LĂZĂRESCU

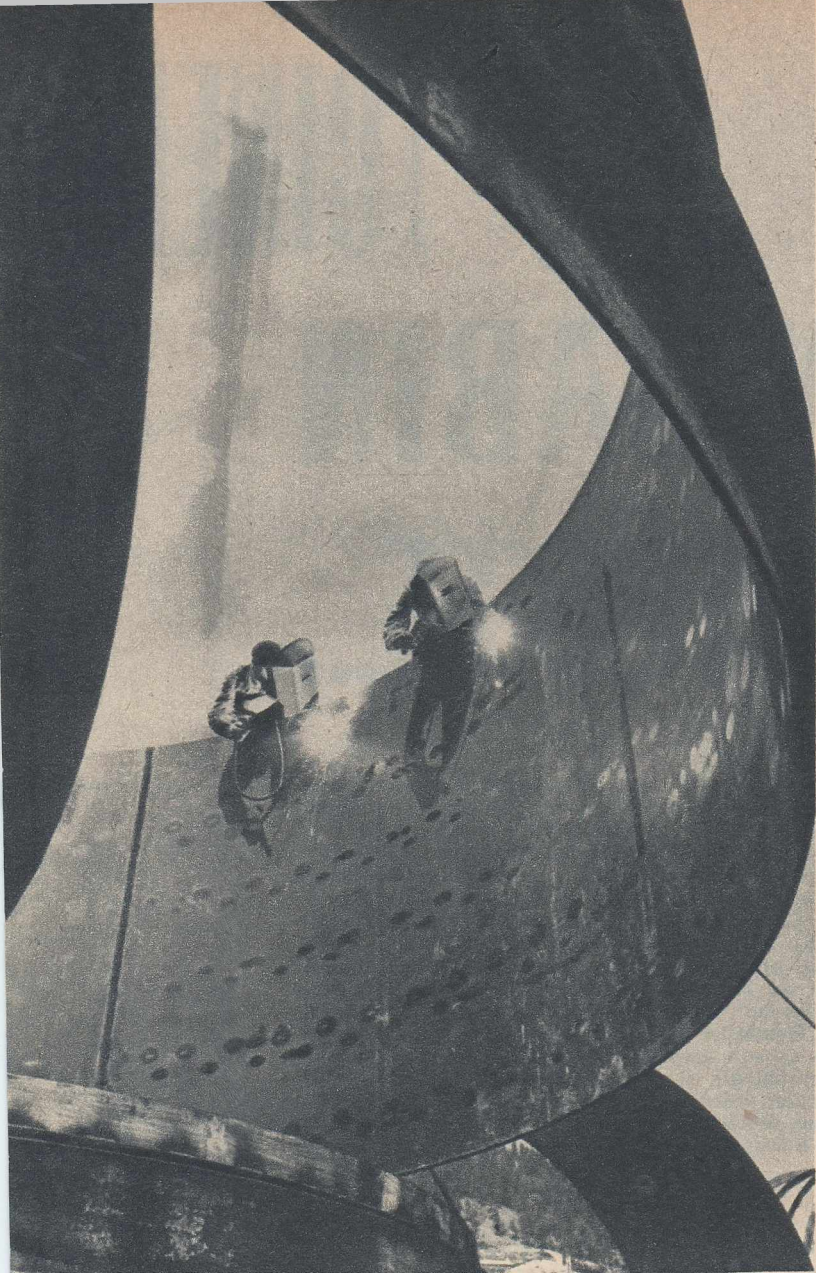
ARTA FOTOGRAFICĂ ÎN ROMÎNIA

Dan Grigorescu : „Tudor Arghezi“

S. Mendrea : „Tunelul“.

A. Rosenthal : „În construcție“.

Un nou-venit în activitatea editorială din țara noastră : un album de artă fotografică. Reflectând succesele obținute de artiștii noștri fotografi în multe zeci de saloane internaționale de pe meridiane îndepărtate, albumul realizat cu sprijinul Asociației artiștilor fotografi din Republica Populară Română înmănușează 116 fotografii, realizate de 68 autori.

Albumele de artă fotografică își motivează necesitatea, pe de o parte, prin rolul foarte însemnat pe care îl au în dezvoltarea mișcării fotografice : ele constituie un exemplu pentru cei care aspiră la desăvârșirea propriului lor meșteșug prin stabilirea unui etalon cât mai înalt de gândire și realizare artistică și prin sugerarea de noi domenii care pot fi abordate cu succes în fotografie. Pe de altă parte, ele îndeplinesc rolul oricărui alt fel de album de artă, punind la dispoziția unui public larg, iubitor al frumosului, o selecție din lucrările celor mai buni artiști fotografi. În multe țări, la cele mai renumite edituri, apar de multă vreme, cu regularitate, albume de artă fotografică care se bucură de un mare succes și, prin grija cu care sînt tipărite, constituie o mîndrie a artei poligrafice din țara respectivă.

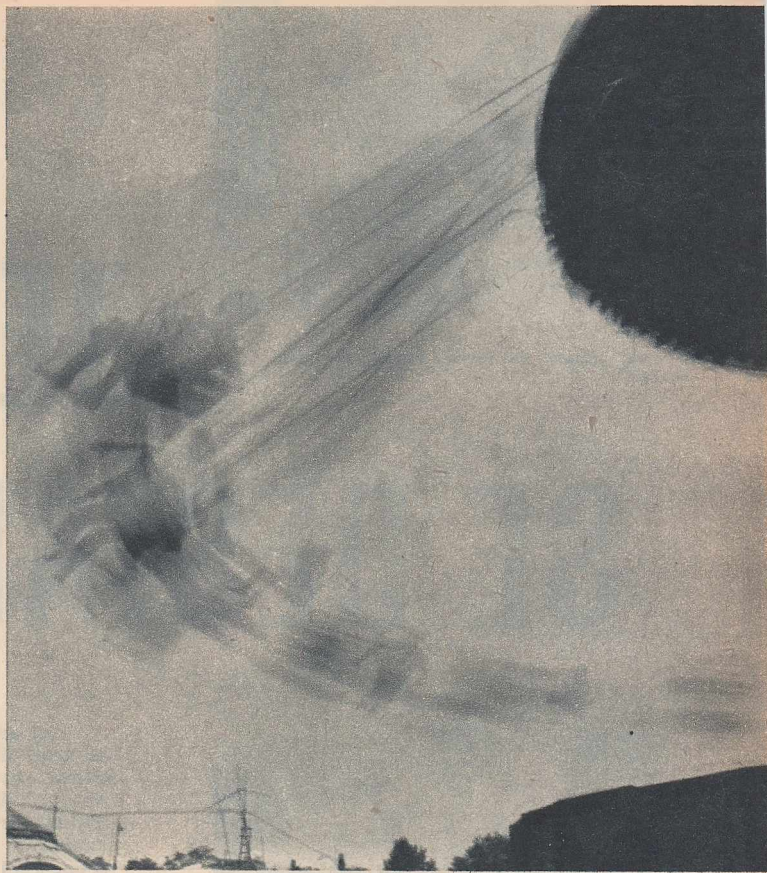
Editura Meridiane, care ne pune la dispoziție această primă încercare de album de artă fotografică românească, merită laude și nădăjduim că nu se va opri la acest prim pas.

Albumul este machetat și în cea mai mare parte tipărit cu grijă pe hîrtie velină cretată. Păcat, însă, că s-a apelat la un format care nu este cel mai potrivit : dimensiunile de 21/21 cm nu avantajează fotografiile de artă ; acestea se cer a fi văzute în formate mai mari.

În ceea ce privește cele 116 fotografii, multe au fost bine alese. Unele dintre ele se opresc însă la pragul banalului și al „drăgălașului“, altele sînt doar încercări învechite de grafică fotografică. Desigur că, pe baza acestei prime experiențe, atît autorii fotografiilor cît și cei care vor răspunde de viitoarele albume au învățăminte prețioase de tras, mai ales în ceea ce privește valoarea gândirii fotografice, precum și în ceea ce privește reflectarea contemporaneității prin mijloacele atît de bogate ale artei fotografice.

După încercările începutului — atît ale artiștilor noștri fotografi cît și în activitatea editorială din acest domeniu — așteptăm viitoarele albume cu încredere. Mai ales că 1965 este anul în care va avea loc la București cel de-al V-lea salon internațional de artă fotografică și că țara noastră va fi gazda celei de-a IV-a bienale color a Federației internaționale de artă fotografică.

E. IAROVICI

Al. P. Florescu : „La bălci“.

Gh. Șerban : „Primul locatar“.

In 1935, alături de Pierre Renoir, în filmul „La Bandera”.

JEAN GABIN

SE DESTĂINUIEȘTE...

Una din creațiile strălucite ale lui Gabin a fost și cea din „Marea iluzie” a cărui regie o semnează Jean Renoir. Fotografia noastră ni-l prezintă pe Jean Gabin și partenerii săi: Erich von Stroheim (la stînga) și Pierre Fresnay.

...și asta pare un lucru cu totul neașteptat. Gabin este recunoscut ca unul dintre acei actori care cu greu se lasă înduplecați să spună câteva cuvinte despre el. „Unul din cei mai tăcuți oameni ai filmului francez”, îl numea o revistă străină. Forța aceea zăgăzuită, ce se poate desluși în fiecare privire și în orice gest al acestui mare actor contemporan, se pare că aparține nu numai artistului Jean Gabin, ci deopotrivă omului Jean Gabin. Reținerea sa nu este o mască prefabricată, ci pornește dintr-o adîncă și reală modestie, dar și din teama de gălăgia unei publicități prea înfierbîntate. O spune el însuși: „Sînt ursuz numai cu cei care mă plictisesc”. Și probabil că redactorii săptămînalului elvețian „L'Illustré” au avut priceperea de a nu-l plictisi, drept care au obținut „Memoriile lui Gabin”, din care publicăm astăzi fragmente. Precizăm că sub acest titlu nu se ascund niște însemnări întocmite riguros cronologic și care să cuprindă mai amănunțit viața și activitatea actorului. Jean Gabin stă de vorbă cu noi prite-nește, simplu și firesc, ne destăinuiește câteva gânduri despre viață și artă, ne relatează câteva întâmplări, fără să urmărească o ordine anume a amintirilor sale.

Adevăratul meu nume este Jean-Gabin-Alexis Moncorgé. Gabin este de fapt cel de-al doilea prenume; l-am moștenit de la tatăl meu, artist de music-hall. De altfel, întotdeauna mi s-a spus Jean Gabin, chiar și atunci cînd eram un puști, la Mériel, în ținutul Seine-et-Oise, unde mi-am petrecut copilăria. La școală mă strigau „Gabinoche”. Se pare că de mic eram pus pe ceartă cu cei care nu-mi erau pe plac. La liceul Janson de Sailly, unde mă dăduse tatăl meu în 1918, am făcut o dată un scandal zdrăvăn: doi dintre cei mai buni prieteni ai mei erau negri și eu nu puteam să înghit glumele care se făceau pe seama lor... Poate că atmosfera acelui liceu nu se potrivea cu firea mea. În orice caz, am fugit de acolo cît am putut de repede...

Nu știu dacă vă dați bine seama ce înseamnă asta, dar la 13 ani și jumătate îmi cîștigam singur pâinea. Am fost la început muncitor în rue de la Chaize, la E.D.F. Chiar atunci cînd devenisem deținătorul unui certificat de studii, m-am văzut nevoit să mătur birouri. Am mai fost și betonist, manipulant, magaziner la Drancy.

Apoi a urmat debutul de la Folies-Bergère...

Nu mi-a plăcut, eram prea timid. În sfîrșit, întîlnirea cu cinematografia, în 1930, la începutul filmului sonor.

★

Nu m-am schimbat cîtuși de puțin în decursul anilor. Sînt un om sincer. Nu cunosc ceva mai oribil decît să fii amabil cînd n-ai de loc chef pentru așa ceva. Să strîngi mina cuiva surzînd, cînd de fapt ai avea poftă să-i tragi o pereche de palme — iată un lucru pe care eu n-am putut să-l fac niciodată.

Există o anumită „legendă Gabin”: se spune că aș fi un om mereu morocănos. E fals! Am o fire veselă — pe cuvînt! Sînt ursuz numai cu cei care mă plictisesc. Atunci, da, trebuie să mărturisesc că sînt îngrozitor. „Îmi pun masca”, cum se obișnuiește să se spună despre mine.

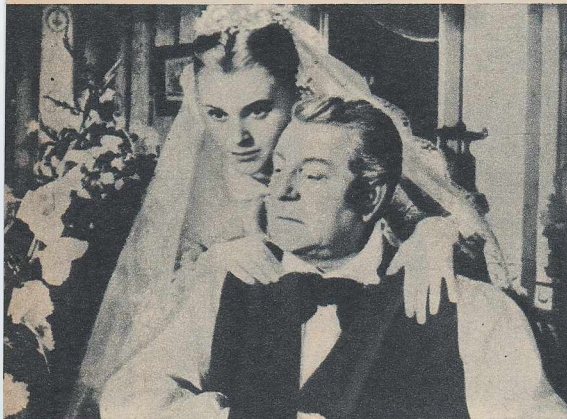
★

Meseria mi-o fac cu propriile mele puteri. În fața aparatului de filmat mă aflu eu însumi, așa cum sînt, cu chipul meu, cu gesturile mele, cu ticurile mele ce trec apoi pe ecran. Dacă aș fi industriaș, proprietarul unei uzine metalurgice să zicem, mi s-ar părea că nu-mi cîștig singur existența. Și ar fi adevărat. Ar trebui să conduc afaceri, să semnez hîrtii și mai știu și eu ce... Pe cînd așa, în fața camerei de luat vederi, nu există decît Gabin.

★

Îmi place să spun adevărul drept în față. Am oroare de cei care mint. După mine minciuna este aducătoare de nenorocire. Mincinoșii nu pot fi fericiți — iată unul din primele lucruri pe care m-am străduit să le învețe copiii mei.

... Într-o zi m-am certat cu un mare regizor, recunoscut pentru proastele sale păreri despre actori. Refuzasem să joc într-un film de-al său (trebuia să interpretez un rol pe care-l avusese cîndva Charles Vanel). Și am făcut asta pentru că, știindu-l ce caracter are, eram sigur că n-aș fi putut colabora cu el mai mult de opt zile. După cîtva timp, aruncîndu-mi ochii pe un ziar, am constatat că acest domn se apucase să vorbească verzi și uscate pe seama mea. Ceva mai tîrziu, cînd regizorul a venit să mă vadă pe un platou de filmare, am refuzat să-i strîng mîna. Eram supărat. Și

Jean Valjean, eroul lui Hugo, a avut pe ecran și chipul lui Jean Gabin (în rolul Cosettei — Béatrice Altariba).

Comisarul Maigret, așa cum apărea în filmul „Maigret întinde o cursă”. Drept parteneră, o actriță ce ne e binecunoscută: Annie Girardot.

să știți că atunci când spun „sînt supărat” asta înseamnă că sînt de-a binelea, nu pe jumătate. Nu salut, nu vorbesc, spun doar atît : „sînt supărat” — și cu asta basta ! Există întotdeauna o cauză precisă : nu pot suferi ceea ce este urît, josnic...

★

Nu cred să existe vreun tînar talentat care să-mi fi fost partener și care să poată spune că nu l-am ajutat. De altfel iubesc mult actorii. Începînd cu Michèle Morgan (să nu mă considerați din cale-afară de bătrîn dacă încep să vorbesc de debutul nostru) și terminînd cu Mireille Darc (cu aceasta din urmă am jucat în „Monsieur”) am fost întotdeauna încîntat să apar alături de partenerile mele. Același lucru pot să-l spun și despre parteneri. Iată-l pe Belmondo, bunăoară. Grozav îl iubesc pe băiatul ăsta ! E simplu, cinstit, drăguț cu toată lumea. Imi voi aminti mereu cum dansam împreună twist pe plaja de la Deauville, în plin noiembrie, ca să ne încălzim. Se turna atunci „Un singe en hiver”. Păcat pentru ziaristi că nu se afla nici

unul acolo să facă o fotografie. Da, Belmondo e un băiat strașnic. Sau Alain Delon... E fermecător. Este alt gen, dacă vreți, dar mă cucerește. Pe Jean-Claude Brialy nu-l cunosc, dar mi-ar plăcere să-l întîlnesc... Tinerii se bucură de respect din partea mea și asta înseamnă mult. Aș fi foarte dezamăgit dacă vreunul ar spune că sînt nedrept cu ei.

...Am 57 de ani încheiați. Și eu am fost un începător... Am muncit din greu. Nu mă plîng de asta. Dar cînd te apuci să-ți faci socotelile vezi că anii se adaugă unul cîte unul, se adaugă mereu și te trezești într-o bună zi că ai mai mult de 40 de ani de muncă în spate.

★

Eu am venit pe lume sărac lipit. Poate de aceea aș vrea ca măcar copiii mei să nu simtă toate greutatețile vieții. Nu muncesc decît pentru ei. Numai pentru ei... M-am recăsătorit pentru a treia oară, în 1949, cu dorința de a avea copii...

Florence are acum 15 ani. E o visătoare... După ea urmează cei doi puști : o fetiță, Valérie, și un băiat, Mathias. E în vîrstă de numai 7 ani, dar are de pe acum întreg caracterul meu : este la fel de autoritar. De fapt, soția mea și cu mine nu trăim decît pentru ei...

Sînt un tată realist. În cuvintele lor copilărești n-am văzut niciodată o sclipire de geniu... Încerc să fiu nepărtinitor cu ei, ceea ce nu e ușor...

E greu să găsești calea de a fi nici prea aspru, dar nici prea blînd cu copiii. Școala, de exemplu, îmi ridică o problemă. Eu n-am fost un elev bun, ba chiar aș putea spune că n-am fost elev mai de loc. Singurul meu vis pe vremea aceea era să hoinăresc prin pădure însoțit de un prieten. În timpul orelor de clasă visam. Mă gîndeam cum să-mi meșteresc o praștie sau pe unde aș putea culege castane — nicidecum la regulile „acordului cu participiul”. Mi-era groază de învățătură. Ambiția mea era să ajung mecanic de locomotivă, pentru că —

— Veniți să-l vedeți pe tata la televizor !

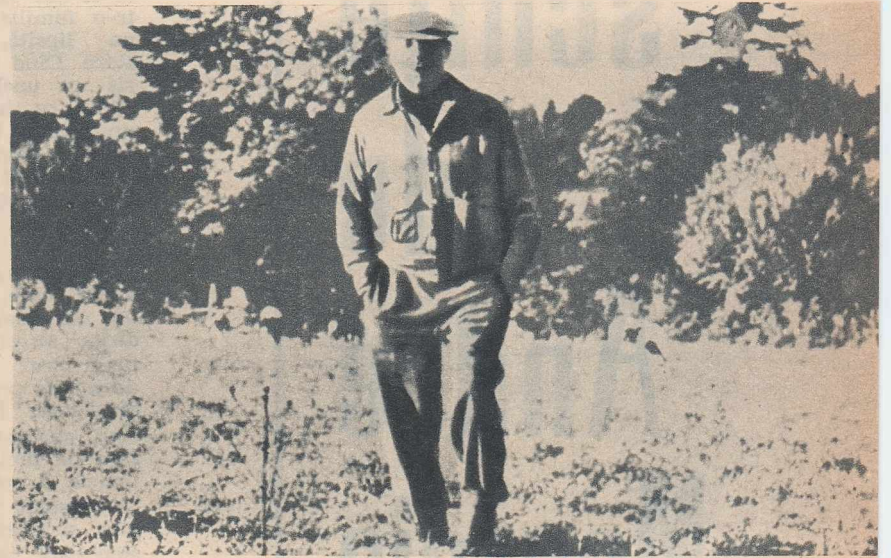
Mathias, care se îndeletnicea cu nu știu ce nimicuri într-un colț, nici măcar n-a ridicat capul :

— Da-l văd în fiecare zi pe tata.

Ei știu foarte bine că sînt actor, dar asta nu le spune mare lucru... Cred că meseria mea nu li s-a urcat la cap și că nu sînt impresionati în mod cu totul deosebit atunci cînd mă văd în rolul comisarului Maigret. Dovada cea mai bună este aceasta : îl preferă pe Jean Marais.

★

Meseria de actor te părăsește mai ușor decît te-ai aștepta. În 1944 am trecut printr-o perioadă neagră. Nu m-a cuprins însă de loc disperarea, deși prietenii mei, cinefilii, m-au cam uitat atunci. E drept că am avut și eu partea mea de vină. La începutul războiului am plecat în Statele Unite, pentru că mi se părea că asta e tot ce puteam face : să plec. În februarie 1943 m-am angajat în serviciul forțelor navale

Un rol necunoscut : cel de fermier.

așa-mi închipuiam eu — aș fi avut parte de călătorii frumoase și n-ar fi trebuit să învăț nimic... Ei, și atunci cum vreți să-i pot încînta cu ideea studiului ?

Florence, cea mare, nu se prea omoară cu cartea ; Valérie la fel ; cît despre Mathias... La început credea că școala nu este decît așa, un fel de truc, ca să ne distrăm. Nu înțelegea de loc ce se așteaptă de la el. Era foarte mirat că i se face observație pentru faptul că vorbea în timpul orelor. E drept că nimeni nu-i explicase că n-are voie să facă asta. În ceea ce mă privește, dacă îi va interesa cartea, cu atît mai bine pentru ei ! Dacă sînt talentați, iarăși bine, dar eu nu-mi fac iluzii. Pot foarte bine să devină buni muncitori agricoli sau buni fotografi, dacă vor. Principalul este să pună pasiune în ceea ce vor face. N-am măsurat niciodată inteligența după gradul studiilor.

★

Rolul meu, în calitate de părinte, nu este prea comod, pentru că, totuși, sînt Jean Gabin și copiii îmi văd numele pe afișe. Dar se pare că în privința asta ei sînt mai indiferenți decît mine. Bunăoară, într-o zi, la televiziune, se dădea unul din filmele mele mai vechi. Soția mea i-a strigat :

libere. Eram secund pe petrolierul „L'Enorme”...

Cînd m-am întors din această mică aventură, aveam conștiința liniștită. Vorbind serios, îmi făcusem datoria așa cum am înțeles-o eu și nimeni n-avea ce să-mi reproșeze... Numai că, după război, lumea mă cam uitase. Alții îmi luaseră locul... Atunci mi-a venit ideea să-mi cumpăr o bucată de pămînt.

S-au spus atunci multe despre mine. Am fost categorisit drept fermier și prin aceasta oarecum cum-lard. Dar să știți că mi-am luat meseria de fermier în serios. La început nu mă pricepeam de loc. Mi-am cumpărat o broșură de specialitate, care a devenit cartea mea de căpătîi. Mă sculam în fiecare noapte pentru a toci. Acum sînt neîntrecut în ceea ce privește cunoștințele despre vaca albă de Normandia și taurul australian... După fiecare film, în loc să duc o viață „în stil mare” la Paris, mi-am mai cumpărat cîte ceva.

★

Aș vrea ca, atunci cînd vor fi mari, copiii mei să poată deosebi un om cinstit de unul mincinos și o idee adevărată de una falsă. Pentru asta fac tot ce-mi stă în putință. Și tot pentru asta, nu părăsesc ecranul.

Două schițe de André Maurois

În românește de D. HÎNCU
Ilustrații
de Mihai VULCĂNESCU

În 18... un student s-a oprit, în strada Saint-Honoré, în fața vitrinei unui negustor de tablouri. În vitrină era expusă o pînă de Manet: Catedrala din Chartres. Pe vremea aceea Manet nu era admirat decît de cîțiva amatori, dar trecătorul avea un gust sigur: frumusețea picturii îl fermeca. Se înapoie mai multe zile la rînd ca s-o vadă. Pînă la urmă își luă inima în dinți, intră și întrebă de preț.

— La drept vorbind — spuse negustorul — stă de mult timp aici. Pentru două mii de franci vi l-aș ceda.

Studentul n-avea banii la el dar făcea parte dintr-o familie de provincie nu lipsită de oarecare stare. Cînd plecase la Paris un unchi îi spusese: „Știu ce înseamnă viața unui băiat. Dacă ai cumva vreo nevoie urgentă, scrie-mi“. Îl rugă pe negustor să nu vîndă pînza înainte de opt zile și scrisse unchiului.

Tînărul avea la Paris o iubită care, măritată cu un om mai bătrîn decît dînsa, se plictisea. Femeiușca era nițel vulgară, destul de proastă și foarte dragălașă. În seara zilei cînd studentul se interesase de prețul Catedralei, femeia îi spusese:

— Aștept mîine vizita unei prietene de la pension care vine de la Toulon să mă vadă. Bărbatu-meu n-are timp să iasă cu noi: contez pe tine.

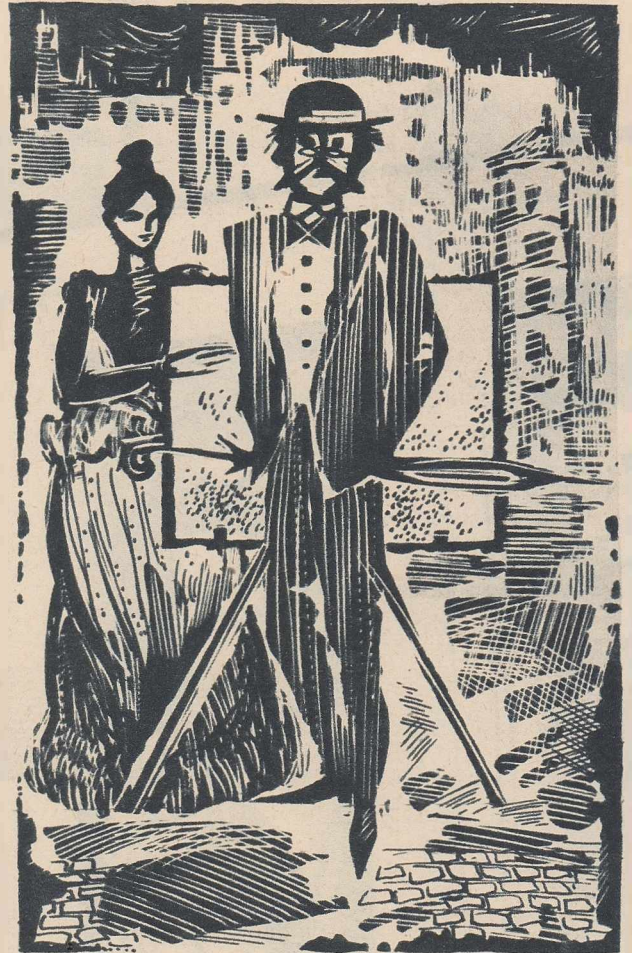
Prietena sosi a doua zi. Era, la rîndul ei, întovărășită de o alta. Studentul trebui deci să le plimbe pe cele trei femei prin Paris. Și cum plătise mesele, trăsurile și florile, banii de cheltuială pentru luna aceea se terminară repede. Împrumută bani

de la un coleg și începu să fie îngrijorat, cînd primi o scrisoare de la unchi. Scrisoarea cuprindea două mii de franci. Încercă o mare ușurare. Își plăti datoriile și făcu un cadou iubitei. Un colecționar cumpără Catedrala și, mult mai tîrziu, o lasă moștenire Luvrului.

Acum studentul este un scriitor bătrîn și celebru. Inima i-a rămas însă tînără. De aceea se mai oprește, mișcat, în fața unui peisaj ori a unei femei. De multe ori, cînd pleacă de acasă, întîlnește

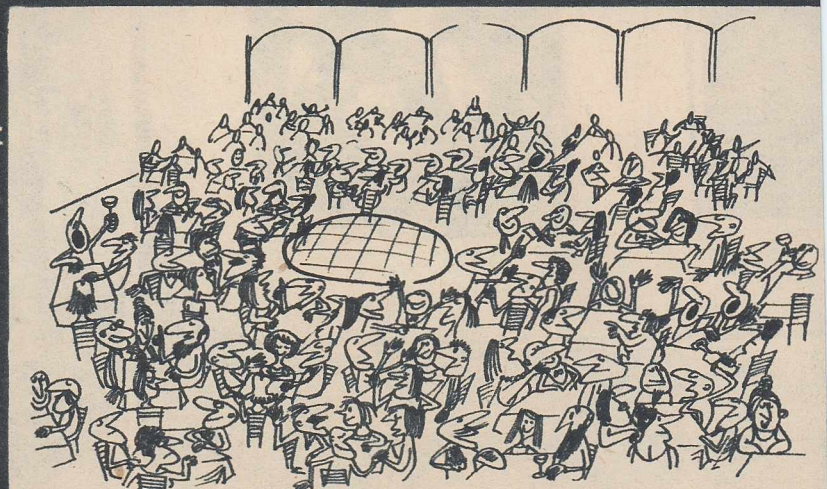
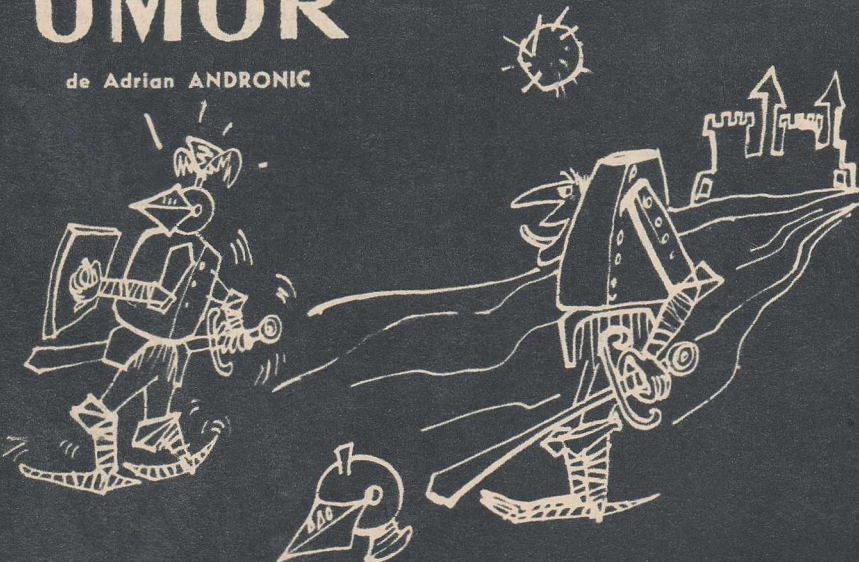
în stradă o bătrînă care locuiește în casa de alături. Doamna e fosta lui iubită. Obrazul îi e deformat de grăsime; ochii, care au fost frumoși, sînt subliniați de niște pungi; buzele sînt umbrite de un puf sur. Umblă greu și e ușor de ghicit că picioarele abia o țin. Scriitorul o salută dar nu se oprește, pentru că o știe rea și nu-i place să-și aducă aminte că a iubit-o.

Uneori intră la Luvru și urcă pînă la sala unde-i expusă Catedrala. O privește lung și oftează.

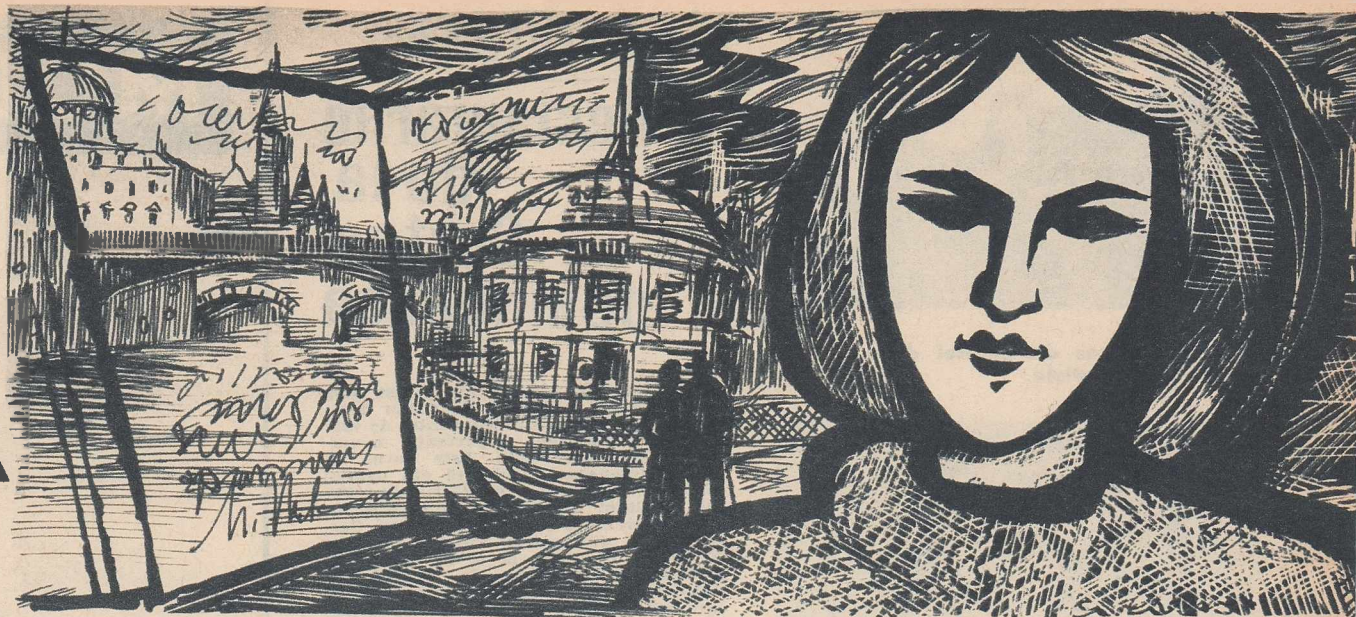
UMOR

de Adrian ANDRONIC

Înainte...

BIATA MAMA

Bertrand Schmitt deschidea scrisorile primite. Lângă el, soția sa, Isabelle, se distra observându-i expresia feței, căreia lectura scrisorilor îi dădea rînd pe rînd un aer neliniștit sau radios.

— Ia te uită! — rosti el... O scrisoare din Pont-de-l'Eure... Au devenit rare...

Căută semnătura.

— Germaine Guérin?... A, da... Mama Denisei Holmann... Ce o fi vrînd?

Doamna Guérin anunța moartea mamei ei, baroana d'Hocquenville, decedată la Rouen, în strada Damiette, în vîrstă de optzeci de ani... „Am ținut să vă anunț chiar eu această veste tristă, pe dumneavoastră care sînteți prietenul nepoatei ei și care ați cunoscut-o odinioară pe biata mama. Mi-aduc aminte de vremea cînd Denise vă invita în strada Damiette și biata mama se bucura atîta ascultîndu-vă cum vorbeați. Denise era de pe atunci o fetiță remarcabilă; dum-

neavoastră... Nu vreau să vă fac complimente dar aș dori să știți ce mult vă aprecia biata mama... Pentru mine o să însemne o lipsă cumplită. De mai bine de treizeci de ani mă duceam în fiecare săptămînă la Rouen s-o văd. În ciuda vîrstei înaintate, îmi era de un real folos cu sfaturile ei. N-aș putea suporta cred, durerea, dacă nu m-aș simți sprijinită de Georges, care se dovedește admirabil, ca întotdeauna, și de dragostea copiilor mei... Dacă cumva într-o zi întîmplarea vă readuce în Normandia noastră și dacă nu vă temeți de pălăvrageala unei femei bătrîne, intrați și la mine; aș fi bucuroasă să vă pot arăta cîteva amintiri de la biata mama...”

— O cunoșteai — întrebă Isabelle — pe doamna asta d'Hocquenville?

— Vag... Parcă îmi aduc aminte că am intrat o dată sau de două ori cu Denise în casa aceea din Rouen, veche și coșcovită...

— Atunci de ce-ți trimite fiică-sa o scrisoare sentimentală?

— Ca să fie compătimită — spuse Bertrand... Face parte dintre fapăturile care văd în orice nenorocire un motiv de a se mîndri... Și e cu atît mai caraghioasă cu cît, în timpul vieții, era teribil de aspră cu „biata mamă”.

— De ce aspră?

— Familia d'Hocquenville era scăpătată; doamna Guérin, care s-a măritat bine de două ori la rînd, avea, însă, mulți bani... Îi da maică-si cîte ceva, doar atît cu cît să-și ducă zilele, dar nu mai mult, și o făcea în schimb să plătească cu umilințe... Ba chiar și cu un soi de serviciu...

— Adică?

— Ei, e o poveste veche... Prima oară, doamna Guérin asta s-a măritat cu un ins ca vai de lume, pe nume Herpain, tatăl Denisei... Îi înșelase mai întîi cu un ofițer și apoi chiar cu Guérin, care atunci era neînsurat... Ca să-și poată

camufla întîlnirile, avea nevoie de alibiuri... Biata mamă, bine dresată, „acoperea” minciunile fiicei... Complicitatea asta nici nu era de mirat... În tinerețe avusese și ea o reputație ca vai de lume... Bunicul meu, care era un om foarte sobru, vorbea de ea cu mare dispreț... Deși poate că exagera... Dar chiar dacă exagera, reputația bătrînei tot proastă era...

— Trebuie totuși să trimiți condoleanțe, Bertrand.

— Crezi?... E o poveste care mă lasă rece...

— Da, știu, totuși sînt lucruri peste care nu se poate trece...

Bertrand oftă, se așeză la masă și se apucă de scris.

„Scumpă doamnă, începuse el, scrisoarea dumneavoastră m-a mișcat profund. În nespusa durere pe care o încercați ați avut bună-tatea de a nu uita să-mi anunțați chiar dumneavoastră trista veste. Da, îmi aduc aminte cu melancolie de prea rarele

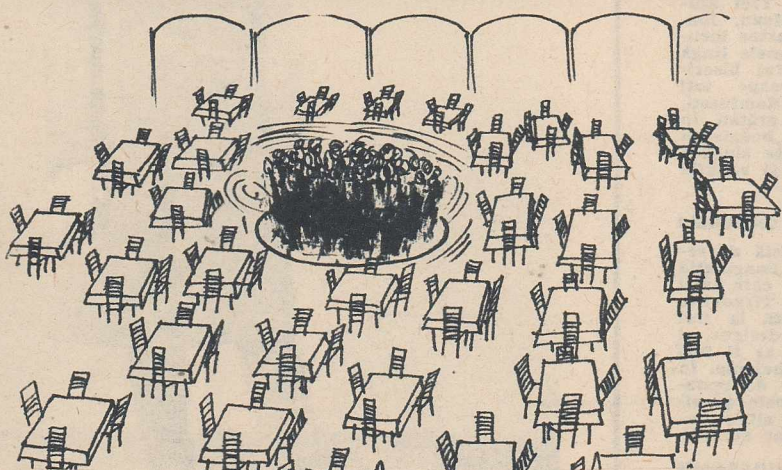
vizite în strada Damiette. Frumusețea locurilor, bunăvoința mamei dumneavoastră pentru copilul care eram eu atunci sînt pentru mine tot atîtea amintiri luminoase pe care nu le voi uita niciodată. Cît despre dumneavoastră, cunososc devotamentul pe care-l aveati pentru mama și-mi dau seama că numai dragostea soțului și aceea a fiicei dv. vă vor ajuta să vă împăcați iar cu viața. Dacă voi avea prilejul să trec prin Pont-de-l'Eure, voi veni negreșit să vorbesc cu dumneavoastră despre vremurile de altădată. Vă rog să primiți, doamnă, asigurarea respectuoasei mele simpatii...”

Și întinse foaia Isabellei.

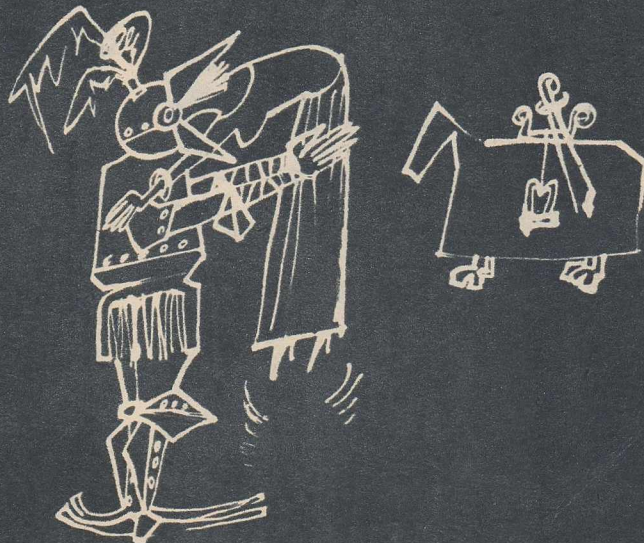
— Citește — spuse Bertrand — cred că-i caraghios.

Isabelle străbătu repede scrisoarea apoi, serioasă și mulțumită, o înapoie.

— E exact ceea ce trebuie.

...și după începerea dansului.

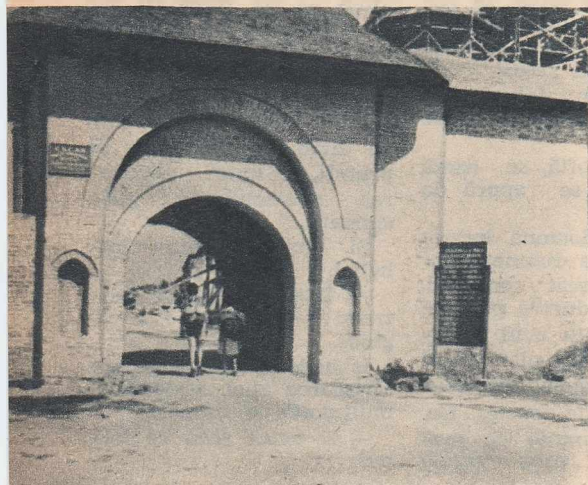

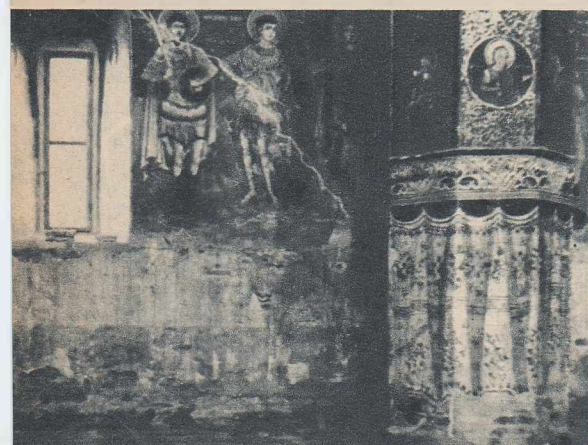
Atît a mai rãmas din palatul domnesc de la Tirgoviste.

Turnul Chindiei a îmbrãcat haina provizorie a schelelor.

Poarta de intrare in Curtea domneascã — restauratã acum — și-a pãstrat stîlul inițial.

Fresca Bisericii domnești (cu stucaturã în aur) în curs de restaurare.

TIRGOVIȘTE: Restaurãrile de la Curtea domneascã

La Tirgoviste, orașul care a fost timp de 230 de ani reședință de scaun domnesc, se restaurează în momentul de față unul din cele mai importante monumente ale trecutului. Este vorba de Curtea domnească, alcătuită din palatul construit de Mircea cel Bătrîn (începutul secolului al XV-lea), din Biserica mare domnească ridicată de Petru Cercel la 1594, din vestitul Turn al Chindiei (27 metri, construit și el în secolul al XVI-lea și modificat în secolul al XIX-lea) și din alte construcții vechi pe care investigațiile recente ale specialiștilor le-au scos la lumină.

Lucrãrile de restaurare se executã sub auspiciile Direcției monumentelor istorice și la realizarea lor sînt antrenați specialiști în restaurãri de monumente, în istorie, arheologie, picturã muralã, numismaticã etc. Șantierul se aflã în plinã activitate, urmînd ca pînã într-un an întregul complex arhitectonic al Curții domnești sã fie pus la dispoziția Muzeului de istorie al orașului Tirgoviste și implicit vizitãtorilor, turiștilor, tuturor celor care vor sã cunoascã locul de unde au condus destinele Tãrii Rominești, vremeinic sau tot timpul domniei, Mircea cel Bãtrîn, Vlad Tepeș, Radu Vodã, Neagoe Basarab, Petru Cercel, Mihai Viteazu, Matei Basarab.

DE CE N-A SUPRAVIEUIT PALATUL DOMNESC!

Singurele relieve istorice ale Curții domnești de la Tirgoviste care nu pot fi refãcute așã cum erau sînt zidurile de la suprafața ale palatului. Dupã ce a fost restauratã în trei rînduri (sub Petru Cercel, Matei Basarab și Constantin Brîncoveanu), Curtea domneascã a fost distrusã în 1737 de un incendiu provocat de o bătălie purtatã prin aceste locuri de turci împotriva austrieclor. Lovitura de grație a primit-o însă în vremuri cu mult mai apropiate de noi. În legãturã cu aceasta existã în arhive un document interesant din vremea lui Caragea Vodã. Este vorba de o petiție adresatã domnului, în 1813, de cãtre vornicului Isaac Raleț, prin care acesta cerea sã i se acorde teritoriul Curții domnești „spre a-și ciãdi casã” (din cãrãmizile zidurilor) deoarece — scria vornicul — „aceste surpãturi sînt cu totul netrebuincioase...” Vodã a aprobat, desigur. Mai tîrziu, prin 1890, cu piatrã și cãrãmizi de la Curtea domneascã s-a ridicat în apropiere un așezãmint public. De aceea, zidurile de la suprafața ale palatului domnesc, distruse în bunã parte, sînt acum numai consolidate. Încãperile de la subsol, cu arcadele lor interesante, care de altfel s-au pãstrat, au fost în schimb restaurate, pardosite cu dale, înzestrate cu luminã electricã — ele urmînd a fi folosite ca o secție a muzeului local consacratã Curții domnești.

VOIEVOZII TĂRII

Autorul principal al frescei care îmbracã total zidurile din interiorul mării Biserici domnești (monument de valoroasã arhitecturã romineascã) a fost identificat: este un vestit pictor al lui Constantin Brîncoveanu, pe nume Constantin — cel care a realizat și pictura mănãstirii Horezu. Numele lui se aflã scris pe sabia unui inger cu înfãțișare blindã, pictat de el în 1698. Trei ajutoare ale lui Constantin: Ioan, Ioachim și Stan — zugrãvi din partea locului — și-au însemnat și ei numele lângã admirabila frescã din pridvorul bisericii, care prezintã pe aproape toți voievozii de seamã ai Tãrii Rominești, în mãrime naturalã, așã cum arãtau, în costumele epocilor respective, bogate în culori și ornate cu aur. Este singura frescã de acest fel din țarã și se aflã acum în curs de restaurare.

EXISTĂ UN TUNEL!

Întrebarea de mai sus persistã de secole. Legendele strãvechi și imaginația oamenilor au „creat” un tunel care ar fi legat Curtea domneascã de la Tirgoviste cu Mănãstirea Dealului, aflatã la trei kilometri. Tunelul nu existã, desigur, și nici presupusele comori care ar fi fost ascunse în el în vremuri de bejenie. În schimb, cu prilejul lucrãrilor de restaurare au leșit la luminã, dincolo de zidurile Curții domnești, urmele altor construcții feudale. Istoricii le vor cerceta, desigur, și pe acestea.

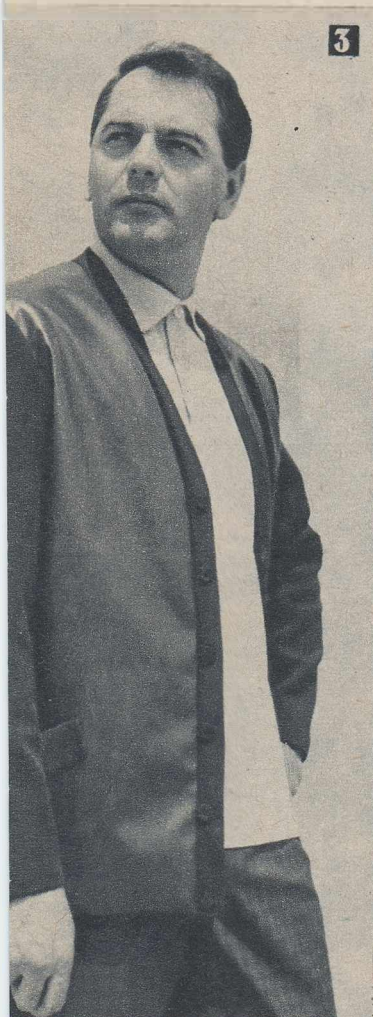
F. URSEANU
Fotografiile autorului

MODA

PENTRU

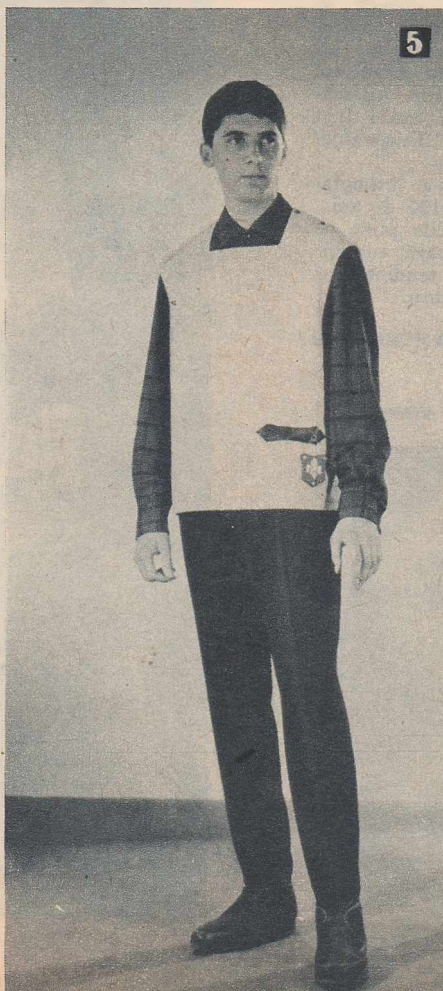
PORTURILE DE IARNĂ

Fotografiile de față vă transmit câteva din recomandările făcute de creatorii de modele de la Fabrica de confecții și tricotaje-București pentru îmbrăcăminte sportivă de iarnă.

Practica jachetă dintr-un balonseide plin (foto 1) e căptușită cu blană de ris, de vulpe sau de iepure și e îmbrăcată peste un pantalon cu o bluză din aceeași stofă groasă, moale. Fotografia 2 vă prezintă o haină imblănită, cu linia ușor evazată, cu guler și revere mici, încheiată la două rânduri. Remarcați pălăriuțele care au — amândouă — forma unor caschete bărbătești.

Îmbrăcăminte pentru bărbați are ca trăsătură specifică garniturile din piele sau din imitație de piele: fețele unei veste din jersey (foto 3), bordura din față și manșetele la o haină dintr-o stofă pepit flaușată (foto 4), mica garnitură de la buzunarul unei veste din postav (sau tricot) alb, recomandabilă mai ales adolescenților (foto 5).

Microfoleton

CUM POȚI DEVENI ACTOR MARE

Cînd ai intrat pe poarta institutului erai un băiat firav, cu o față hieratică și cu o pasiune incandescentă pentru meserie. Dușumeaua scenei era pentru tine supremul vis. Îți imaginai o sală frenetică, așteptîndu-ți apariția și te vedeai evoluînd cu toate pinzele talentului întinse pe o mare prielnică pentru fantastice călătorii. Mai tirziu visul a devenit realitate. Ai primit și roluri, ai avut cronici elogioase, ai devenit, cum se spune în limbajul curent, un răsfațat. N-ai ajuns totuși un actor mare, de prestigiu. Ești bun și atît. Uneori dezamăgești și ești contrariat. Vrei să cunoști secretul celebrității? Vrei să știi rețeta succesului? E simplu. Oul lui Columb. Le găsești aici. În rîndurile care urmează.

Nu citi nimic. Lectura obosește. Programul facultății a fost cam încărcat. Îți ajunge pentru toată viața. Dacă o să continui, riști să aluneci în intelectualizare. Nu e bine. Tu ai talent. Ce-ți mai trebuie?

Nu te concentra asupra unui rol principal... Efortul e de prisos. Și mai sînt atîtea lucruri importante și ademenitoare în viață. De pildă, reclama la Albatux. Bagă-te și tu. În patru-cinci repetiții vei izbuti excelent să explici publicului consumator avantajele storsului automat. Și la emisiunile pentru copii poți face ca rața... E necesară o destindere, cînd îl joci pe Hamlet.

De obicei ai diminețile libere. Deci poți să stai noaptea, după spectacol, la o șuetă agreabilă cu amicii. N-are importanță că te scoli buhăit, cu o oboseală cumplită în oase. Abia te mai miști. Și la trei ai repetiție. Parcă trebuie să fii neapărat într-o bună condiție fizică? Doar nu ești fotbalist! Ești actor! După cîteva

luni sau cîteva ani de cură băhică te spiritualizezi.

Ingrășă-te. De ce să fii suplu pe scenă? Dacă o să-ți crească burta și n-are să te mai ajungă cureaua, dacă fața și se va umfla ca toba la fabrica de mezeluri, publicul o să spună: „Uite, ăsta nu e pastramă, e un om așezat, serios, actor cu greutate”. Așa da! Nu ne trebuie infometăți! Un Romeo contemporan. Are nivel de trai. Julietele nu mai umblă după tineri pierde-vară, fără CEC și Trabant.

Nu fă sport, și mai ales gimnastică. Cînd trebuie să cazî în scenă, să vină pompierul să te ridice. E mai dramatic. Dacă te ridici repede și singur nu transmiți spectatorului.

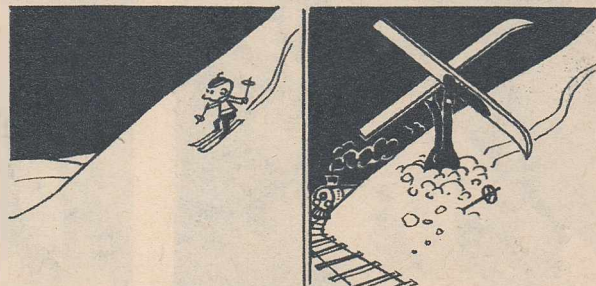
Dacă nu ești bilbit din naștere, caută să ajungi. Dicțiu-neia e perimată: cu cît înțelege publicul textul mai puțin, cu atît se spune că joci mai modern. Ca să te ajuti, la început, pînă devii total neinteligibil, nu învăța rolul cum trebuie. Mai adaugi o poantă de la tine, mai spui încet, de mai multe ori: „Nabucodonosor” și o scoți la capăt. Totul e să fii firesc, ca pe stradă sau de pe stradă.

Un contabil sau un funcționar la I.R.P.S.C.R.N. are o anume răspundere față de public. El trebuie să fie întotdeauna îngrijit, cu un fizic plăcut, să știe să vorbească. Tu n-ai nevoie de toate astea. N-ai nici o răspundere. Dă-i înainte cu fleica, cu sprîțul, cu sarmalele și cînd o să fii întrebat ce știi despre cutare sau cutare dramaturg, răspunde: „Lasă că-i de ajuns să-și bată capul regizorul. Eu sînt cu talentul”.

Urmează preceptele de mai sus și o să se vorbească de tine, ca de Nottara ori Manolescu. Așa se ajunge actor mare.

C. N. CONSTANTINIU

Turturică

Gh. CHIRIAC

O SĂRBĂTOARE A CĂTĂRĂTORILOR

Semețul Cervino

Elvețienii au hotărât să declare anul 1965 Anul Alpilor, celebrând astfel centenarul primei escaladări pe vârful Cervino (cărui în limba germană i se spune Matterhorn, iar în franceză Cervin). Pentru a înțelege mai bine semnificația acestei sărbători, este necesar să facem o scurtă incursiune în istoria alpinismului.

Pasiunea declarată pentru cucerirea munților înalți nu e de dată recentă. Petrarca — poetul sonetelor duiosă închinată Laurei — urcă, în 1336, pe muntele Ventoux. În anul 1492 în care Cristofor Columb strigă „Pământ!”, descoperind Lumea Nouă, un șambelan de la curtea Franței, Antoine de Ville, escaladează vârful Aiguille (înalt de 2.097 m), numit pe atunci „muntele inaccesibil”. Ispira s-a realizat cu ajutorul unor meseriași care confecționau, pe parcurs, după nevoi, scări și alte ustensile trebuitoare la cățărare! Leonardo da Vinci e semnalat urcând, în 1511, pe un anume munte Baso (neidentificat). Peste 10 ani, și pe alt continent, conchistadorul Cortez își trimite ostașii pe vârful Popocatepetl (5.452 m), pentru a culege dintr-un crater sulfului necesar fabricării ghiulelelor. Suind din greu pe muntele mexican, bieții soldați nici nu bănuiau că au stabilit un record mondial de altitudine care va fi doborât abia peste 300 de ani, o dată cu marile cuceriri himalayene.

Cine știe câți alți pădurari, păstori, vânători sau pur și simplu munteni anonimi nu au săvârșit, fără știrea nimănui, asemenea recorduri?

Toate acestea nu sînt însă decît cazuri izolate, întâmplătoare. Asaltul vîrfurilor, conștient și organizat, cu pasiune științifică sau simplă curiozitate sportivă, se va da abia pe la jumătatea secolului al XVIII-lea, mai ales la îndemnul turiștilor englezi. William Windham încheie, în 1741, o explorare mai îndeaproape a ghețarilor din valea Chamonix, bînd, împreună cu însoțitorii săi, șampanie frapată în... ghețurile explorate.

Istoria marilor ascensiuni începe de fapt, în 1786, cu o excepțională reușită: cucerirea vârfului Mont Blanc (4.810 m, cel mai înalt vîrf din Europa) de către doctorul Michel Paccard și tînărul țaran localnic, Jacques Balmat (devenit mai apoi renumit ghid). Rînd pe rînd, sînt cucerite după aceea toate vîrfurile impor-

tante din Alpi. Unul singur rezistă: Cervino.

Sîntem în epoca eroică a alpinismului. Ghizii din Chamonix și-au alcătuit o organizație profesională încă din 1821. Clubul alpin își ține la Londra prima reuniune în 1857. Dar Monte Cervino (4.478 m, al treilea vîrf european) nu și-a dezvăluit încă secretele.

Alpinismul a devenit un sport, un sport al temerității și al ambiției măsurate în lupta cu muntele. De trei ani englezul Edward Whymper dă tîrcoale faimosului Monte Cervino și încearcă să se apropie de vîrf. După îndelungi explorări, el propune italianului Carrel să efectueze împreună tentativa de a birui inaccesibilul — pînă atunci — munte. Ispita era mare, căci Cervino — împrejmuit de ghețari, izolat de alți munți — își profilează semeț piramida spre înaltul cerului. Dar subjugat de tentația gloriei de a ajunge el primul pe vîrf, Carrel refuză propunerea și inițiază o expediție proprie, la concurență cu Whymper. Spre dezamăgirea lui însă, Carrel ajuns aproape de țintă (pe altă rută) zărește în vîrf semnul victoriei lui Whymper. Englezul pornise la drum însoțit de trei compatrioți și de trei ghizi din vale, cu care a atins vîrfurile. Dar ziua începută atît de glorios se va sfîrși în mod tragic. În cursul coborîrii, unul din tinerii englezi, lipsit de experiență, alunecă și provoacă o veritabilă catastrofă, antrenînd în cădere și pe ceilalți. Tragicul bilanț: patru morți, printre care excelentul ghid din Chamonix, Michel Groz. Au scăpat — datorită ruperii corzii care-i lega — doar Whymper și ghizii Taugwalder (tată și fiu).

O victorie scump plătită s-a întîmplat în 1865. Au trecut de atunci 100 de ani...

La un veac de la întîmplările pline de eroism „Anul Alpilor” celebrează curiozitatea nestăvilită a oamenilor, tendința lor de a birui toate redutele naturii.

V. BĂNCIULESCU

Momentul victoriei și al prăbușirii tragice văzut de un desenator al vremii.

SPORT

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
21															
22															
23															
24															

16 IANUARIE

24

ORIZONTAL : 1) In ianuarie este de obicei îmbrăcat în haină albă de nea — Carnețele începute în ianuarie — Neglijate vara, li se dă multă atenție acum. 2) Eveniment istoric aniversat la 24 ianuarie... — ... și bardul de la Mircești, care i-a închinat o celebră horă. 3) Ghemuit de frig — Monument din zăpadă. 4) Interjecție — Ilustru dramaturg francez, născut la 15 ianuarie 1622 — N-are picioare. 5) Animal din zona ierilor veșnice — E ascuțit, dar nu e ger. 6) Sete! — 29 ianuarie 1965! — Imitat de bronzul nucilor și globurile din pomul de iarnă — Inceput de felicitare! 7) Ca neaua... — ... și ca viforul (fig. pl.) — A prins un guturai. 8) Munte în Asia Mică — „Buhaiul” și „Capra”. 9) Diminutiv feminin — Abis! — 1965, 1968 etc. — Localitate în regiunea Brașov. 10) Patinoare rudimentare. 11) Prins de frig și clănțnit din dinți — Bolidul ierilor copilăriei. 12) Literă slavonă — Mantia albă a iernii — Miligram — Jumătate de lună! 13) Furnizează materia primă pentru sarmale, caltaboși și purcel pe varză... — ... acră! 14) Metaforă pentru crivățul „usturător” — Pronume reflexiv — Afluent al Tisei — La foc și în cojoc! 15) Autorii unor felicitări... nesemnate — „Dacia...”, gazeta de la apariția căreia se implinesc 125 de ani la 30 ianuarie a.c. 16) Localitate în Iugoslavia — În fruntea alfabetului — Ianuarie — Creația de zăpadă a copiilor. 17) Republică africană, proclamată independentă la 1 ianuarie 1960 — Bani... gheață — Primiti fulgi de nea! 18) Popor de acum 2000 de ani — Sport „alb” (fără zăpadă!) — Vreme rece, cu ceață sau viscol. 19) Tip de școală medie — Nota muzicală cu care se începe revelionul! — Arată 12 noaptea! 20) Pinză albă și groasă — Mișcarea Pământului în jurul Soarelui — Urme de nea! 21) Provoc — Incepe ninsoarea! — Subiectul nostru. 22) Îți spun „la anul și la mulți ani!” — Îi ai la mână! — Dumitru Zamfir. 23) Flugușorul sau sorcova — Mare scriitor român, născut la 30 ianuarie 1852. 24) Moment de întrerupere a unei lumini, cum este și clipa de întineric din noaptea de revelion — Steluțe.

VERTICAL : 1) Personificarea actului Unirii, de la 24 ianuarie 1859 — Ca temperatura de iarnă (masc. pl.) — Pictor român, născut la 7 ianuarie 1872 — Umedă. 2) Sub zero grade (pl.) — Ziar patriotic a cărui apariție, ilegală, a avut loc la 28 ianuarie 1943 (2 cuv.). 3) Onomatopoeie — A fost lansată pentru prima oară în lume, din U.R.S.S., în direcția Lunii, la 2 ianuarie 1959 (2 cuv.) — Atmosferă suprapresiune (abr.). 4) Simpaticea urmașa a iernii — Luntre mică — Mulți ani! — Apărut (pop.). 5) Material izolant — Cosmos — Din nou... în iarnă! — Blană sintetică, la modă iarna (pl.). 6) Terminație pentru substantivul masculin articulate — Buhai — Guraliv, vorbăreț — Ne-a prezentat în ianuarie filmul „La patru pași de infinit”. 7) Vestit astronom, fizician și matematician din Italia, decedat la 8 ianuarie 1642 — O „adunare” rebusistă: 1964 + 1965 + 1 + 1 = fructe aromate — Vioiciune... în anatomie! 8) ... Radu, strădă în București — Focul... închiziției — Substanțe organice — Gaz nobil... pe marile bulevare — Pe jumătate rece! 9) Inchipuit (fig.) — Frunza bradului — Pus la răcitură (trans.) — Umbli iarna în haite (pl.) — Scripore de steluță. 10) De ce?! — „...” la table — Zeu roman, de la care derivă numele lunii ianuarie — Lucașărul poeziei românești, de la a cărui naștere s-au împlinit 115 ani la 15 ianuarie — În ianuarie sînt de 31 ori cîte 24! 11) Răsărit — În mijlocul lui ianuarie! — ... nitam! — Anexa motocicletei — A provoca un foc. 12) Lucrări agricole — Maghiare — Republică din Asia, de la a cărei proclamare se implinesc 15 ani la 25 ianuarie — În gară! 13) Mănunchi — Acum sînt fără frunze și flori — La 24 ianuarie 1732 s-a născut acest dramaturg francez — Dimos..., scriitor contemporan. 14) Te face să-ți înghețe... inima — Țin cald la cap... — ... acum! — Iată și soarele! — Ros de ani. 15) Pomul de iarnă — Din orice calendar, primele ce se rup sînt ale lui ianuarie — A pornit, la 18 ianuarie 1821, răscoala pandurilor — Nea! — Ler! 16) „1” în Germania — O podoabă argintie a pomului de iarnă... — ... și o podoabă dulce a lui — Pișcă, deși nu e ger (pl.).

Ing. Ion CARAIMAN

dialog cu cititorii

„Cum au apărut numele de oameni?“

M. PĂCURARU
str. M. Eminescu 43, București

Răspunde SORIN STATI, lector la Universitatea București, Facultatea de limbă și literatură română.

Problema numelor de persoane se pune în mod diferit de la o limbă la alta. Sistemul numelor (formarea, originea, numărul lor) e unul în Spania, altul în S.U.A., în China, în țările de limbă slavă etc. În antichitate existau de asemenea diferențe de la un popor la altul și chiar de la o categorie socială la alta.

În ceea ce privește sistemul românesc, putem spune că obiceiul de a avea nume de botez și de familie e relativ nou, datînd de la începutul epocii moderne. Mai demult oamenii purtau un nume de botez urmat eventual de o poreclă (Cîrnu, Scurtu etc.) ori de numele unuia din părinți (Al Mariei, Al lui Vasile etc.). De la acest al doilea nume s-a format numele de familie, de obicei prin adăugarea terminațiilor -escu sau -eanu, care s-au răspîndit foarte mult în secolul trecut. Alte nume de familie derivă de la localitatea ori ținutul de baștină (Turdeanu, Moldoveanu) sau indică profesiunea (Croitoru, Dulgheru, Diaconu etc.).

Numele de botez sînt de diferite origini: latină (Valeriu, August, Septimiu, Octav, Titu etc.), slavă (Radu, Bogdan, Dobre etc.), greacă (Gheorghe, Vasile, Crigore etc.), ebraică (Mihail, Ion, Gabriel, Ana, Maria, Simion etc.).

Explicații bogate în legătură cu nașterea numelor se dau în lucrarea academicianului Al. Graur: „Numele de persoane românești“. Cartea se va găsi în librării în cursul acestui an.

DE UNDE
VINE
NUMELE
DV.?

„Cînd și de către cine s-a înălțat Cetatea Neamțului?“

Gică JUGLAN
muncitor la uzinele „Balanța“, Sibiu

Răspunde MIHAI GHEORGHIU, șeful filialei Bacău a Arhivelor statului.

Pe baza cercetărilor efectuate în decursul mai multor campanii de arheologul N. Constantinescu de la Institutul de arheologie s-a putut stabili faptul că Cetatea Neamțului (cu privire la vechimea căreia au circulat multe supoziții) a fost construită la sfîrșitul secolului al XIV-lea de către domnul Moldovei Petru I Mușat (care a domnit între 1374-1391). Ridicînd cetatea el a urmărit scopul de a consolida apărarea ținutului stat feudal moldovean.

În documente, cetatea este menționată pentru prima dată în anul 1395 de către regele Sigismund al Ungariei într-un act emis cu ocazia luptei date în localitatea „Hindău“ (probabil Ghindăoani de azi) și unde armata regală a suferit o grea înfrîngere din partea oștirii moldovene.

Fiecare din domnii care au urmat la tronul Moldovei au adus diferite îmbunătățiri cetății, însă Ștefan cel Mare a fost cel care a refăcut-o schimbîndu-i aproape înfățișarea.

În jurul anului 1470, Cetatea Neamțului inscrie una din cele mai glorioase pagini din istoria Moldovei în lupta de rezistență contra turcilor. Eroismul acelei epoci l-a inspirat pe Bolintineanu în poezia sa „Mama lui Ștefan cel Mare“.

De-a lungul secolelor, Cetatea Neamțului a suferit deseori ocupații străine. Astfel, în 1686, avînd o garnizoană slabă, cetatea este atacată de o ceată răzleșă din armata polonilor, care supune la chinuri grele pe domnița Ruxandra — fiica lui Vasile Lupu — adăpostită aici, și-i taie capul pe pragul cetății.

În 1691 regele polon, Ioan Sobieski a întreprins un adevărat asediu cu infanterie și artilerie împotriva cetății unde se găseau, după cum spune Dimitrie Cantemir, numai 19 plășei, care n-au cedat decît după cîteva zile de luptă eroică. În anul 1699, cetatea este reluată de moldoveni.

În jurul anului 1710, după cum arată cronicarul I. Neculce, cetatea era folosită ca închisoare. Mai tîrziu, Mihai Racoviță — domnul Moldovei — vîzînd că Cetatea Neamțului nu mai poate constitui un mijloc militar eficace, dărimă o parte din ziduri și o părăsește.

De atunci cetatea n-a mai fost refăcută. În prezent se execută sub îndrumarea atentă a specialiștilor importante lucrări de restaurare a glorioasei cetăți.

CINE
A RIDICAT
CETATEA
NEAMȚULUI

Numeroșilor noștri cititori care ne-au felicitat cu prilejul Anului nou și al apariției numărului 500 al revistei, colectivul nostru redacțional le mulțumește pe această cale și îi asigură că se va strădui și în viitor să ridice tot mai sus nivelul publicistic și grafic al „Flacărilor“.

★

„Mi-au plăcut mult articolele închinete artelor plastice apărute în revistă (Michelangelo, Tonitza, „Cu graiul daltei“ etc.). Asemenea articole le consider foarte utile pentru noi cei tineri, care ne străduim să ne formăm o cultură generală cît mai largă. Mar mai interesa publicarea în revistă a unor noutăți din domeniul fizicii, matematicii și chimiei“.

Mariana MĂLĂERU
elevă, Tîrgoviște

Sîntem bucuroși că revista noastră poate și ea să contribuie la instruirea tineretului nostru. Ne vom strădui ca tratat și în limitele posibilităților să publicăm asemenea materiale ca cele solicitate de dv.

„Doresc să aflu unele lucruri mai deosebite din viața și activitatea pictorului Van Gogh“.

Cezar IOAN
operator cinema, Lucoj

Răspunde AMELIA PAVEL, critic de artă.

Pictorul Vincent Van Gogh, una din cele mai proeminente personalități ale artei moderne, s-a născut la Groot-Zundert, în Brabantul de Nord, în 1853. Începe prin a fi vînzător într-o galerie de tablouri. După o ședere la Londra, apoi o alta la Paris, unde cunoaște muzeele și literatura epocii, petrece o scurtă perioadă în orașelul Dordrecht și la Bruxelles, după care ajunge în locul care îi va influența profund viziunea despre viață și despre artă: regiunea minieră de la Borinage. Trăind printre mîneri, ducînd același trai de osteneli și privațiuni ca ei, învață să cunoască viața în miezul ei cel mai autentic, cel mai dramatic. Numeroase schițe din această epocă, dar și altele mai tîrzii, poartă pecetea

VAN GOGH

POȘTA
NOĂSTRĂ

acestei experiențe de viață, fructificată de un temperament artistic afit de puternic și de înflăcărat. Chiar și faptul că, după ce părăsește minele de la Borinage și își reia viața în mediul cultural al marilor orașe, primul artist cu a cărui experiență se simte înrudit este pictorul francez Millet, creatorul solemnului și gravelor imagini cu țărani îl situează pe Van Gogh pe un loc aparte printre inovatorii artei plastice din vremea lui. Instabil, pictorul peregrinează mereu dintr-un loc într-altul: cînd la țară, unde natura capătă pentru el rezonanțe umanizate pe toată gama sentimentelor, cînd la oraș, în medii artistice, unde cunoaște și se împrietenește cu pictorii Toulouse-Lautrec și Gauguin. În cursul șederii la Paris, Van Gogh face cotitura decisivă în evoluția viziunii lui picturale. Contactul cu pictura impresionistă, cu luminozitățile și vibrațiile ei, i-au fertilizat imaginația și l-au îndreptat către aspectele arzătoare ale vieții, orbitoare prin frumusețea lor naturală, transfigurată de adeviunea pasionată a artistului. Este epoca în care descoperă importanța clarității conturilor, forța luminii neumbrite, magia culorilor pure.

Cîtă cale parcursă de la tabloul „Ghetele“ sau „Cartofii“ la strălucitoarele „Bărci“, la emoționanta „Cameră de culcare“. Și apoi, încă o dată, cîtă cale pînă la operele care datează din cea mai tristă epocă a vieții artistului! La Arles, în sudul Franței, în cumplită sărăcie și boală, ajungînd la crize grave de nervi, pictorul reușește totuși să creeze cîteva opere nemuritoare. 150 de picturi și sute de desene ilustrează feroarea și deznădejțile învinse ale acestui mare liric al picturii moderne. Peisaje în soare, imagini halucinante prin vibrația lor de cutremur și explozie artistică sînt un laitmotiv al creației lui Van Gogh din această perioadă. O nouă atitudine a omului față de obiect s-a născut: este cert, o atitudine de înfrîngere, de umanizare prin stăpînirea obiectului. Într-adevăr, cea mai emoționantă și exemplară trăsătură a artei lui afit de complexe și de diverse este poate faptul de a fi reușit, așa cum o face orice mare creator, să domine haosul vieții și năvala contradicțiilor — care, în cazul lui, i-au măcinat distrugător existența — și de a fi reușit să atingă în arta sa coerența și simplitatea, împăcarea în frumusețe și expresie.

CITITORII
CĂTRE
CITITORI

Daniela și Florentina Bujoreanu, eleve, București, str. Ion Neculce 18, rn. Grivița roșie: ilustrate; Zizi Sirbu, elevă, București, str. Neculce 14, rn. Grivița roșie: ilustrate; Alexandru Dumitrescu, funcționar, București, str. Berzei 56, rn. 16 Februarie: cinema, ilustrate; Gabriela Pascu, elevă, București, str. M. Kogălniceanu 38, rn. 30 Decembrie: literatură, muzică, cinema, sport; Ion Mardare, electrician, Brăila, cartier Chișcani, str. Școlii 462: cinema, ilustrate; Nuți Bejenaru, studentă, Galați, str. Mihai Bravu 42: cinema; Eugen Alexandru, mecanic, Galați, str. Bradului 1: teme diverse; Viorica Bejenaru, elevă, Bîrlad, Parcul libertății 5: ilustrate; Gică-Eugenia Cociobanu, învățătoare, Piatra Neamț, str. Gh. Popa 2: teatru, literatură, ilustrate; Alina Popa, com. Bălești, rn. Rîmnicu-Sărat: pedagogie, istorie; Ștefan Gugu și Dionisie Pătru, tehnicieni, Tg. Jiu, str. Unirii, bl. 7, sc. B, ap. 37: teme diverse, ilustrate; Ion Diaconu, elev, Iași, Socola Nicolina, bl. D1, C z, sc. B, et. 2: ilustrate.

FONTANA
TREVI

„Cînd și de către cine a fost ridicată faimoasa Fontana Trevi din Roma?“

Gheorghe LUNGU
lași

Răspunde MIRCEA DEAC, critic de artă.

Celui care o vizitează, Roma i se impune prin vestigiile trecutului său istoric și deopotrivă prin cele artistice. Printre acestea din urmă se numără și numeroasele fîntini cu cascade și jocuri de apă feeric luminate în serile de vară, care dau orașului un farmec deosebit. Dintre acestea, Fontana Trevi este și cea mai mare și cea mai celebră. Ea a fost executată în 1733 de arhitectul Nicola Salvi, care a utilizat unul din desenele celebrului sculptor Gian Lorenzo Bernini, numit și Michelangelo al secolului XVII. De numele lui Bernini, care s-a născut la Napoli în 1598, este legată arta barocă din Italia. Opera sa vizează efectele puternice, gesturile agitate, atmosfera teatrală. Bernini a impus un nou caracter construcțiilor prin folosirea largă a marmurii, a colonadelor și statuilor. Bernini este acela care a dat un aspect nou Romei, prin construirea unor fîntini fermecătoare. Așa sînt renumitele fîntini din Piazza Navona, aceea a Tritonului din Piazza Barberini și a celei în formă de barcă fantezistă din Piazza di Spagna.

După planurile sale, arhitectul Nicola Giovanni Battista Salvi avea să ridice, după aproape o sută de ani de la desenul inițial al lui Bernini, celebra fîntină Trevi, cunoscută și sub numele de „Aqua Virgine“ (Apa fecioarei). Fîntina a fost ridicată din ordinul papei Clement al XII-lea și este alimentată cu apa dintr-un apeduct construit de împăratul Agrippa în anul 19, apeduct care măsoară 25 kilometri lungime și a cărui apă pe timpul romanilor alimenta Termele lui Agrippa.

Fîntina acoperă una din fațadele palatului Poli, avînd în mijloc, într-o nișă, statuia lui Neptun, zeul apelor, pe o scoică trasă de cai marini. Lateral sînt două statui alegorice reprezentînd sănătatea și abundența, iar deasupra este un basorelief înfățișîndu-i pe Agrippa și pe tinăra fată care a arătat soldaților sursa apei — de unde și denumirea de „Fîntina fecioarei“.

Apa cade în mai multe cascade formînd patru bazine diferite ca proporții. În ultimul bazin, și cel mai mare, turiștii, respectînd o veche tradiție, aruncă monede de argint; legenda spune că cei ce plătesc acest mic tribut fîntinilor din capitala Italiei vor reveni neîndoielnic în acest frumos oraș.

MARCEL CUCU, RÎMNICU-SARAT. De ce se produc băuturi alcoolice și tutun, deși sînt dăunătoare organismului? Să lămurim un lucru: nici țigara, nici alcoolul nu dăunează decît cînd se abuzează de ele. Ba în ce privește băuturile alcoolice putem afirma că în multe cazuri, dacă sînt consumate cu pondere, completează foarte bine hrana omului, au efecte stimulante în ce privește pofta de mîncare, ajută digestiei ș.a. Subliniem însă: numai în cantități mici și în funcție de starea generală a organismului respectiv.

ALEXANDRINA FLOREA, BANEASA, RN. ADAMCLISI. Regretăm, dar nu vă putem procura nici un fel de fotografii de artiști.

ADRIAN CEPOI, REȘIȚA. Nu publicăm decît adresele acelor cititori care ne scriu personal.

V. SILVIAN

MATERNITATE FERICITĂ ȘI DEMNĂ

Nimic pe lume, nici poezia, nici muzica n-ar putea reda mai bine plinătatea și frumusețea vieții, decât ochii unei mame care-și privește pruncul sănătos, știindu-i viața și viitorul asigurate!

Privirea aceasta este una din cele mai victorioase replici pe care viața noastră de azi le dă trecutului. De la nașterea copiilor în maghernite bicisnice și pe brazda goală, pînă la venirea lor pe lume în condițiile respectării îndrumărilor științei medicale, în condițiile civilizației, este o distanță ca de la cer la pămînt, pe care numai socialismul a putut-o străbate într-un timp atât de scurt.

Ocotirea mamei și a copilului reprezintă azi o importantă problemă de stat. Asistența medicală gratuită și concediile prenatale, asigurarea optimelor condiții medico-sanitare în maternități și case de naștere, grija părintească de care se bucură după naștere mamele și copiii — sînt lucruri care au intrat la noi în fire, cu care ne-am obișnuit, dar pe care statistica le trece obiectiv la patrimoniul de realizări ale puterii populare. Iată cîteva date: în 1938 existau în secțiile de spital din întreaga țară doar 91 de paturi pentru noii-născuți; în 1963 numărul acestora s-a ridicat la aproape 4.000. La capitolul „case de naștere”, anul 1938 indică cifra „zero”; același „zero” și în privința staționarelor pentru copii. În 1963 au existat 2.043 case de naștere, dispunînd de 9.388 paturi și au funcționat aproape 500 staționare. Numai într-un an (1963) au fost efectuate de personalul medico-sanitar calificat aproape 7 milioane de vizite la domiciliul viitoarelor mame. În același timp, surorile de ocrotire au făcut peste 5 milioane de vizite micilor cetățeni de sub un an, iar aceștia au primit în

cadru circumscripțiilor medico-sanitare de la orașe și sate 4.343.026 consultații și tratamente.

Viața mizeră din trecut, infecțiile postnatale, subnutriția, lipsa unor elementare condiții de igienă, bolile de tot felul secerau odinioară multe mii de copii. Astăzi, condițiile noi de viață, ajutorul dat mamelor în creșterea copiilor, supravegherea medicală permanentă a micuților etc. au făcut ca, în anul 1963, numărul copiilor morți sub vîrstă de 1 an să fie cu peste 66.000 mai mic decît în 1938; în general, mortalitatea infantilă a scăzut de la 17,9% cît era în 1938, la 4,8% în primele 11 luni ale anului 1964.

Astăzi, viața fiecărui copil a devenit o comoară vie pentru care, în fiecare clipă, răspund și luptă milioane de oameni. De la tînăra asistentă de ocrotire pînă la muncitoarea din fabrica de medicamente, de la medicul și moașa în veșnică emoție și luptă pînă la zburătorul de la Aviasan, de la responsabilă creșei pînă la cercetătorul în poliomielită și pînă la anonimă fată care mulge vacile într-o gospodărie, asigurînd micuților hrana de fiecare zi — mii și mii de oameni, specialiști și lucrători harnici din diferite domenii, sînt mobilizați de partid în jurul leagănului copilăriei. Iată ce minunată forță unită asigură viața și ocrotește surisul copiilor noștri!

În proiectul bugetului de stat pe 1965 au fost prevăzute pentru ocrotirea sănătății, alocații în sumă de 4,7 miliarde lei, cu 232 milioane de lei mai mult decît în anul ce a trecut. De asemenea, au fost prevăzute sume sporite pentru asigurările sociale, ocrotirea mamei și copilului, sprijinirea familiilor cu mai mulți copii și celelalte acțiuni de prevederi sociale. Aceasta va însemna noi îmbunătățiri și înfrumusețări aduse în viața mamei și copilului.

...Stai de vorbă cu constructorii ai viitoarelor complexe industriale. Cu cei ce ridică blocuri turn, înălțînd creștetul orașelor. Zidesc modern și trainic. Se gîndesc la viitor. Se gîndesc la copiii lor care vor lucra în aceste palate ale muncii socialiste și vor locui în aceste cuiburi, săltate spre soare... Stai de vorbă cu arhitecți. Una din problemele importante care-i frămîntă este asigurarea spațiilor de joc pentru micii noștri voinici... Discuți cu combatanții de pe frontul antimicrobian. Îți spun că de la 7.587 cazuri de poliomielită în 1957 — s-au înregistrat aproximativ 25 de cazuri în 1964. Că lupta a continuat și continuă cu îndărătnicie. Că poliomielita este la noi pe cale de eradicare... Sondezi proiectele creatorilor din confecții. Și te impresionează marea lor grijă pentru... broșcuțele care înveselesc mici buzunare de copii.

Iată lumea noastră! Iată de ce poporul nostru se poate mîndri azi, pe drept, cu copii sănătoși, veseli și frumoși! Și iată de ce siguranța, plinătatea și fericirea din ochii mamelor care-și privesc pruncii nu pot fi prinse aievea, nici de poezie, nici de muzică!

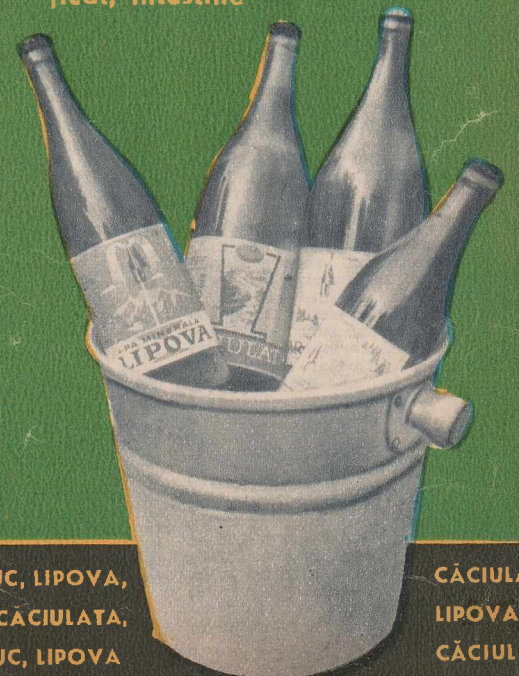
Constanța BRATU
Fotografie de Hedy LÖFFLER

Fiecare sticlă — un izvor de sănătate!

APELE
MINERALE

indicate pentru masă și pentru tratarea bolilor de nutriție — stomac, ficat, intestine

BORSEC, BUZIAȘ, BIBORȚENI, BODOC, HARGHITA, SÎNCRAIENI-CIUC, LIPOVA,
VÎLCELE, ZIZIN, COVASNA, SLĂNIC-MOLDOVA, HEBE, MALNAȘ, CĂCIULATA,
BORSEC, BUZIAȘ, BIBORȚENI, BODOC, HARGHITA, SÎNCRAIENI-CIUC, LIPOVA

CĂCIULATA
LIPOVA
CĂCIULATA

cadran INTERNATIONAL

MERCENARI
1965

ÎNTRU CĂRBUNE ȘI PETROL

Cărbunele, considerat până deunăzi unul din factorii cei mai importanți ai dezvoltării

Piața comună, ceea ce ar constitui o încălcare a prevederilor Tratatului de la Roma. Totodată, o asemenea dispoziție nu ar fi privită cu ochi buni în GATT (Acordul cu privire la comerț și tarife vamale) și ar crea dificultăți suplimentare în runda Kennedy, angajată în reducerea tarifelor vamale pe bază de reciprocitate.

Disputa este departe de a fi închisă, cu atât mai mult cu cât în joc au intrat și cercuri financiare străine, de care sînt legate companiile vest-germane importatoare de petrol și constructoare de rafinării. Societatea „Galzenberg Benzine” și „S. A. Wintershall”, care construiesc în momentul de față rafinării la Woloth și, respec-

Manifestația de protest a minerilor din Ruhr. Pe pancartele purtate de demonstrații scrie: „Cum rămîne cu planul energetic?”, „Moartea minelor va mai continua?”, „Grijile noastre sînt și ale voastre?”

industriale a R. F. Germane, pierde în mod vizibil teren și este amenințat să fie făcut knock-out de challengerul său mai tânăr — petrolul. Astfel, dacă în 1957, spre exemplu, cărbunele acoperea 68,6% din necesitățile energetice ale R.F.G., acum el furnizează doar 49,6 la sută din totalul acestora. În același timp, petrolul și gazele și-au ameliorat poziția de la 28,8 la sută în 1960, la 35,6 la sută în 1964. Aceasta a dus și la o creștere a importului de combustibili lichizi de la 10,8 la sută din totalul importului R.F.G. pe 1960, la 18,8 la sută în 1964.

Neliniștii de invazia de carburanți lichizi, reprezentanții industriei cărbunelui au cerut intervenția statului pentru a le apăra interesele. După câteva conferințe furtunoase, guvernul vest-german a adresat un apel firmelor petroliere, invitându-le să limiteze „de bună voie” importul. Totodată li s-a pus în vedere acestora că, dacă nu vor ține seama de acest apel, atunci pentru importul produselor petroliere vor trebui cerute pe viitor autorizații speciale. Dar firmele petroliere nu s-au prea speriat, mai ales că nu le-a fost greu să seszeze că amenințarea cu introducerea autorizațiilor nu este aplicabilă, deoarece aceasta ar frîna importul din țările partenere în

tiv, în Bavaria, au anunțat că nu sînt dispuse să sisteze lucrările începute. (Se cunoaște de altfel faptul că pentru 1968 este prevăzută creșterea capacității de rafinare a R.F.G. la 90 milioane tone — față de 62 milioane tone în momentul de față.) Iar un grup influent de monopoluri petroliere internaționale au făcut cunoscut că nu acceptă să fie „șapal ispășitor” al vreunei măsuri restrictive, argumentînd că nimeni nu poate să pună stavilă consumului de petrol, care va continua inevitabil să crească o dată cu dezvoltarea economiei.

Pentru a face față acestei situații, patronii minelor carbonifere au recurs la o serie de măsuri, printre care cele cu privire la „raționalizare” — care, precum se știe, în ultimă instanță se răsfrîng doar asupra muncitorilor. Din 1958 pînă în 1964 au fost închise 37 de mine și 16 uzine de cocs, ceea ce a dus la reducerea cu 40 la sută a locurilor de muncă din această ramură economică — de la 600.000 la 350.000 de muncitori. Acum, s-a anunțat închiderea altor 36 de mine, în care lucrează 60.000 de mineri, reducîndu-se capacitatea de producție anuală cu 40 milioane tone de cărbune.

Z. FLOREA

Stanleyville este — la ora aceasta — un teritoriu interzis. Nici unui străin nu-i este permis, sub nici un motiv, să pătrundă în oraș. Chombe a luat această măsură nu numai pentru motivul că în apropierea periferiilor orașului operează activ forțele răsculaților congolezi, ci și pentru ca știrile despre cele ce se petrec în oraș să nu ajungă — pe cît posibil — la cunoștința opiniei publice mondiale. Și așa Chombe se bucură de prea puțină simpatie.

După cum relatează corespondentul din Congo al ziarului „New York Times”, de la intrarea trupelor lui Chombe în Stanleyville au fost executate peste 500 de persoane și ucise „în cursul luptelor” alte 3.000. Fotoreporterul vest-german Heidemann a reușit să surprindă una din aceste execuții.

În ciuda restricțiilor severe, un fotoreporter al revistei vest-germane „Stern”, Gerd Heidemann — camuflat ca membru al unui echipaj al aviației lui Chombe — a reușit nu numai să pătrundă în chinul oraș african ci, disimulîndu-și cu abilitate aparatele fotografice, să surprindă în imagini câteva realități înspăimîntătoare. Fotografiiile lui Heidemann, ca și celelalte mărturii ale sale (nu oricînd și nu orice s-a putut fotografia), dezvăluie teroarea, omuciderea, jaful, foametea, instaurate de un regim politic al cărui principal razem îl constituie soldații plătiți.

Iată cum descrie ziaristul vest-german orașul „eliberat” de mercenarii lui Chombe: „Duhoare, pretutindeni du-

hoare. Cadavre omenesti și stîrvuri de animale zac laolaltă în rigolele străzilor. În drum, automobile sfărîmate, cioburi, sînge, zdrențe. Magazine prădate își cască larg vitrinele golite și intrările fără uși, fără ferestre. Întreg orașul e jefuit. Estropiat, fetid, Stanleyville geme ca un muribund sub văpaia crudă a soarelui tropical”.

Heidemann a însoțit un echipaj de mercenari într-o misiune împotriva inamicului. S-au întors la Stanleyville fără să fi văzut un singur „rebel”. Dar, pentru a obține plata orelor de zbor, au tras câteva încărcături într-un autocamion ce staționa la o margine de drum.

Soldele mercenarilor sînt adesea completate cu rezultatele prăzilor. Heidemann a fost martor al unui atac săvîrșit ziua în amiază-mare de un grup de mercenari. Dintr-o casă care părea prea ciudată prin integritatea ei, mercena-

„MASA ROTUNDĂ” DE LA BRUXELLES

Conferința „mesel rotunde” de la Bruxelles, la care au luat parte, începînd din vara trecută, „înțelepții” celor trei principale partide din Belgia — social-cristin, socialist și liberal (din opoziție) — pentru a dezbate problema unei reforme constituționale, a trenat multă vreme, fiind la sfîrșitul anului trecut pe punctul de a eșua. Ea pare să fi ieșit totuși din impas: nemulțumiți de încetineala dezbaterilor, conducătorii celor trei partide s-au întîlnit ei înșiși în jurul aceleiași mese, după care un comunicat a făcut cunoscut că s-a realizat „un acord larg asupra unor principii esențiale aflate în suspensie”.

Cum s-au desfășurat lucrurile? În cursul tratativelor de la „masa rotundă” social-cristinilor flamanzii au cerut, în schimbul unui acord asupra unei formule de garanție în favoarea populației valone, modificarea articolului 23 din constituție cu privire la folosirea limbilor. Ei au dorit ca limba oficială să fie în Flandra cea flamandă, iar în Valonia cea franceză, spre deosebire de actuala situație, cînd ambele limbi sînt oficiale în egală măsură.

După cum s-a relatat, se pare că șefii celor trei partide au căzut de acord asupra unui compromis, în sensul că nu se va mai folosi termenul de „limbă oficială”, ci de „limbă administrativă și juridică”, ceea ce ar reduce considerabil importanța modificărilor constituționale.

Înainte ca parlamentul să statueze în ce privește revizuirea constituției, încă în actuala legislatură mai trebuie sărite două „hopuri”. Primul: „masa rotundă” a celor trei partide urmează să marcheze acordul său în legătură cu soluția mai sus-amintită; al doilea: congresele celor trei partide trebuie de asemenea să se pronunțe asupra conținutului reformei constituționale. Pînă atunci mai pot însă interveni unele surprize.

E. D.

E. MIRONESCU

Aspect de la expoziția de obiecte de artă populară, cărți și fotografii înfățișînd imagini din R.P. Romîni organizată la Universitatea din Djakarta (Indonezia).

CONFISCATĂ LA APARIȚIE...

De curind a apărut în Spania o nouă publicație: „Esta Hora”, organ al arhiepiscopiei din Ovideo. Faptul la prima vedere nu spune prea mult, întrucât este cunoscută atenția pe care regimul de la Madrid o acordă bisericii, unul din principali săi susținători. Și, totuși, tocmai în această lumină, apariția — sau, mai bine zis, dispariția — lui „Esta Hora” a provocat vii comentarii. Căci de la primul său număr revista a și fost confiscată de poliția franchistă. Motivul? În timp ce autoritățile au interzis și confiscat banii strinși prin colecte pentru ajutorarea familiilor minerilor din Asturia, concediați pentru că au făcut grevă, sus-menționata revistă publica un articol prin care se ridica în apărarea greviștilor și reproșa sindicatul oficial faptul că nu au vrut să ia în seamă revendicările acestora. Mai mult chiar: la rubrica de umor, revista a luat în deridere afirmația guvernatorului provinciei că „guvernul a luat măsuri pentru oprirea ascensorului prețurilor”, punind ironica întrebare: „Bine, bine, dar la ce etaj?”

Așadar, precum se vede, o poziția față de stările de lucruri din Spania a început să cuprindă și așa-zisele cercuri „sigure”...

I. C.

PENTRU 50.000 DE LIRE!

S-a întâmplat la Arzano, în apropiere de Napoli. Într-o bună zi, niște femei au observat că în curtea unui vecin cițiva copilași se jucau de

capul lor de mai multă vreme, fără ca cineva să se intereseze de soarta lor. Maria, de 4 ani, Salvatore de 3 și Luigi de 2 se bălăceau prin apa rece a lunii decembrie, pe jumătate dezbrăcați, iar părinții — nicăieri. Dar nu numai aceștia dispărușeră, ci și cel de-al patrulea copil: Domenico, în vîrstă de șapte luni.

...Sesizate, autoritățile au aflat în cele din urmă că micuțul a fost vîndut pentru 50.000 de lire (25.000 lire la preluarea copilului, iar restul mai târziu).

Vinzătorii: tatăl, un zarzavagiu sărac și pe deasupra căzut în patima beției; mama, declarată „incapabilă” de a-și crește copiii.

Cumpărătorii: o familie de țărani din vecinătate.

Părinților, acuzați de prost tratament acordat copiilor, li s-au făcut formele preliminare pentru darea lor în judecată. În cel-l privește pe micul Domenico, el nu a mai fost însă înapoiat familiei. Autoritățile l-au lăsat în grija celor care l-au „cumpărat”, întrucât aceștia au dorit, încă din capul locului, să-l înfieze. În plus, comparativ cu adevărații părinți, aceștia aveau și posibilități mai bune pentru a-l îngriji.

Inițial a fost inculpat și un intermediar. El fusese suspectat de a face parte dintr-o bandă de traficanți de copii. Pînă la urmă însă, el a fost eliberat, întrucât s-a dovedit că nu era interesat materialicește în vânzarea efectuată ci, fiind o rudă a părinților, s-a gîndit numai la lipsa de posibilități a acestora de a-și crește copiii.

În legătură cu cazul sus-amintit, o serie de ziare au declanșat o campanie împotriva părinților care și-au înstrăinat copilul, invocînd fel de fel de argumente de ordin juridic pentru condamnarea lor. Alte ziare se întrebă însă dacă părinții sînt adevărații vinovați, ei fiind extrem de săraci și incapabili de a-i crește chiar și pe ceilalți trei copii care le-au rămas. Se reaminteste că de altfel fenomenul nu e izolat în regiunea respectivă, unde se practică un larg comerț cu copii. Nu o dată presa a scris chiar și despre copiii italieni din sud vînduți în străinătate. Și respectivele ziare pun fireasca întrebare: oare dacă respectivii părinți vor fi condamnați, se va pune capăt o dată cu aceasta situației grele, de ordin social-economic, generatoare a unor asemenea întîmplări dureroase?

E. PHOEBUS

RESTAURĂRI ȘI ÎNNOIRI LA CIUDAD DE MEXICO

În străvechiul Tenochtitlan sau Temixtitlan, cerul strălucitor este impus de cele două campanile semețe care împodobesc vestita catedrală mexicană. Construcția ei — în stil doric și ionic — a început în secolul al XVI-lea, pe ruinele unui vechi templu aztec, distrus în 1521, o dată cu întreg orașul, de către crudul conchistador Hernando Cortez. Nu departe de marea catedrală, biserica Sagrario impresionează prin goticul ei flamboiant, iar bulevarde largi și grădini vaste înlăntuie palatul Monte Pio, fosta reședință a lui Hernando Cortez sau Palatul Național, care adăpostește acum sediul președintelui republicii, ministerele și alte servicii guvernamentale.

Toate aceste edificii impresionante, dar și altele mai mici ale cartierului — ca biserici, mănăstiri cu fațade armonioase sau chiar case modeste de pe străduțe vechi de secole — își vor regăsi strălucirea de altădată. Căci guvernul mexican a inițiat un vast plan de restaurări.

Zona renovată va fi transformată în cel mai liniștit cartier al orașului. Aici va fi interzisă circulația camioanelor, tramvaielor și a altor vehicule zgomotoase. Un drum subteran de 5 km va ușura circulația în capitala Mexicului, pentru a nu tulbura cu nimic liniștea muzeelor, a expozițiilor, a bibliotecilor și chiar a micilor ateliere meșteșugărești sau a prăvăliilor de artizanat amenajate ca în vechime în partea renovată. Lampadare prețioase din epoca viceregerilor vor lumina pe aceste străzi arhitectura originală a vechilor edificii.

Toate aceste lucrări se vor termina în 1968, anul în care Jocurile Olimpice se vor desfășura la Ciudad de Mexico.

Paralel, însă, mexicanii pregătesc, tocmai în vederea olimpiadei și obiective mai... sportive. Printre acestea, de pildă, stadionul Aztec, din centrul capitalei, cu o capacitate de 125.000 locuri, dintre care jumătate acoperite. Inițiativa construirii lui aparține lui

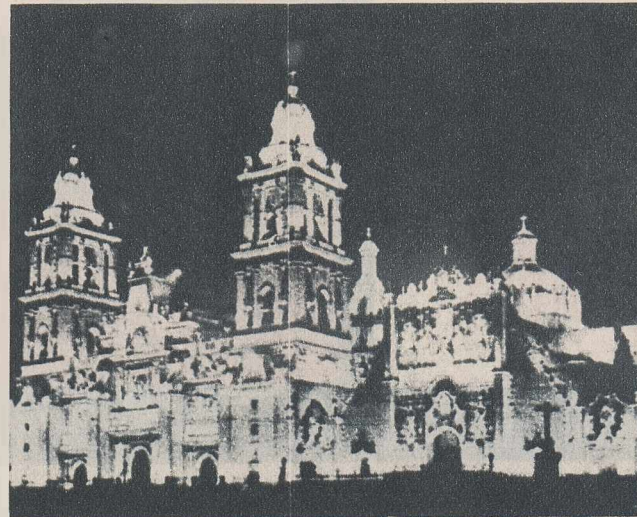
Guillermo Canedo, președintele Asociației mexicane de fotbal, fost torean și actual comerciant de automobile. Cum societatea anonimă constituită din 3 cluburi sportive ale Ligii Naționale nu deținea fonduri suficiente pentru această construcție, Canedo a venit cu ideea ca o parte din locurile stadionului să fie pușe în vânzare publică. Aproape 7.200 de locuri au fost astfel oferite pentru a rămîne în proprietatea veșnică a cumpărătorilor dispuși să plătească sume începînd de la 500 dolari. Dintre ele, 540 de locuri sînt catalogate „de lux”, printre care și loji — costînd pînă la 14.000 dolari fiecare. Cu titlu publicitar, una din aceste

loji a fost oferită fotbalistului Antonio Carbajal, considerat erou național.

În cîteva luni societatea a adunat atîtea fonduri încît au fost suficiente pentru a se mai putea adăuga stadionului și un loc pentru parcare a 10.000 automobile.

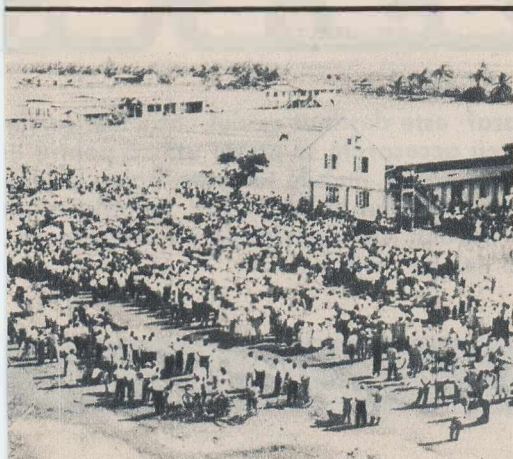
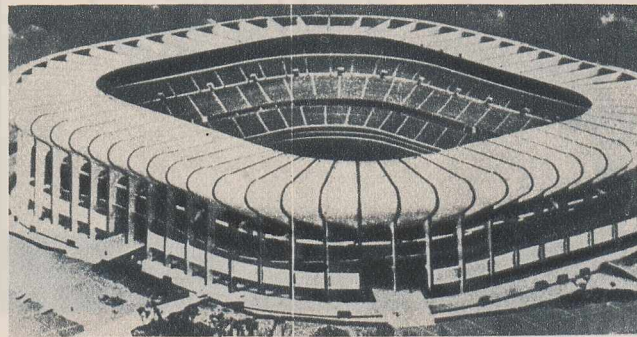
Potrivit proiectului, terenul de sport este situat la 6 metri sub primul rînd de spectatori, iar două tuneluri permit sportivilor să ajungă la vestiare — foarte depărtate unele de altele și necomunicînd direct decît cu autocarele echipelor. Deci, s-a ținut seama de totul, inclusiv de temperaturamentul latino-american!

Viorica TĂNĂSESCU

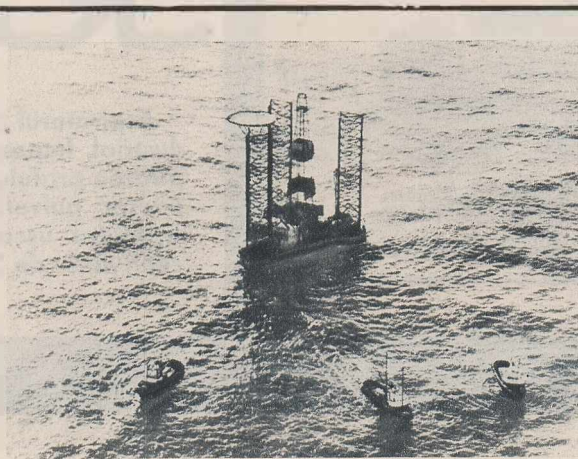

Străvechea catedrală din capitala mexicană.

Stadionul unde se vor desfășura principalele intraceri din cadrul olimpiadei, în 1968 (machetă).

în Guyana Britanică se semnalează nemulțumiri din partea populației de origine indiană împotriva actualului guvern condus de Forbes Burnham, pe care-l acuză de a fi declanșat „un val de violențe și agresiuni împotriva comunității indiene”. În fotografie: un miting la Lusignan, în cadrul căruia s-a cerut organizarea unor noi alegeri.

Cu ajutorul unei ambarcații mobile, purtătoare de instalații de foraj, compania „American Overseas Petroleum L.T.D.” a început operații de sondare în porțiunea britanică a Mării Nordului în căutare de petrol și gaze naturale. Aceste prospectări sînt urmărite cu interes de alte 50 companii petroliere, care au obținut de asemeni autorizații de explorare în Marea Nordului.

Greva celor 60.000 de docheri americani a dus la paralizarea activității în numeroase porturi de pe coasta Atlanticului și din golful Mexic. Fotografia înfățișează un aspect de la depozitul nr. 1 de mărfuri destinate exportului și importului din portul New York, rămas pustiu în urma grevei.

ÎN MAGAZINE :

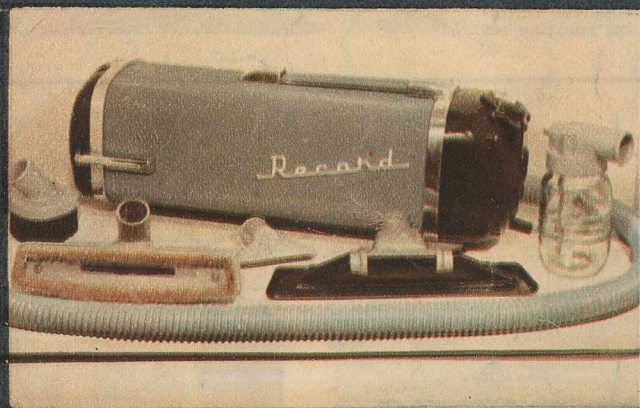
VENTILATOR TIP

VM 4

VENTILATOR TIP

VM 3

Recard

Aspiratorul de praf este destinat uzului casnic și semiindustrial. Împreună cu accesoriile se poate utiliza pentru aspirarea prafului din covoare, mobile tapitate, haine, podele etc. și pentru pulverizarea prafului și lichidelor (neinflamabile) și pentru uscarea părului. Are performanțe ridicate cu cheltuială de 0,15 lei pe oră.

ÎNȚREPRINDEREA INDUSTRIALĂ DE STAT
TIMIȘOARA
BULEVARDUL REPUBLICII Nr. 21
TELEFON 1.38.56

ELECTROMOTOI